ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Διαχειριστική Επιτροπή και Επαγγελματικοί Σύμβουλοι	1 - 2
Εκθεση Διαχειριστικής Επιτροπής	3 - 8
Εκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή	9 - 12
Κατάσταση μεταβολών στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία	13 - 14
Κατάσταση καθαρών περιουσιακών στοιχείων	15
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις	16 - 48

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Διαχειριστική Επιτροπή	Διορισμένα μέλη: Ηρακλής Αγαθοκλέους Χαράλαμπος Αυγουστή Μιχάλης Μουσιούττας Αντώνης Χρυσοστόμου Ιωάννης Κουλίας (από 10 Ιανουαρίου 2017) Χρύσης Φοινιώτης (από 10 Ιανουαρίου 2017) Μάριος Χοιρομερίδης (από 6 Ιουνίου 2017) Δημήτρης Τσαγγάρη (μέχρι 7 Φεβρουαρίου 2017) Μιχάλης Αχιλλέως (μέχρι 10 Ιανουαρίου 2017) Μαρία Φτελλέχα (μέχρι 10 Ιανουαρίου 2017) Αιρετά Μέλη: Δημήτρης Ηλιάδης Χάρης Παφίτης Γιώργος Καντούνας (από 19 Ιουλίου 2017) Πάρις Μενελάου (μέχρι 19 Ιουλίου 2017) Πρόεδρος: Μιχάλης Μουσιούττας Γραμματέας: Αντώνης Χρυσοστόμου (από 5 Σεπτεμβρίου 2017) Πάρις Μενελάου (μέχρι 19 Ιουλίου 2017) Ταμίας: Δημήτρης Ηλιάδης
Θεματοφύλακας	Eurobank Cyprus Limited

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (συνέχεια)

Διαχειριστές Χαρτοφυλακίων και Σύμβουλοι επί Επενδυτικών Θεμάτων Ειδικής Φύσεως	Argus Stockbrokers Ltd Eurobank EFG Cyprus Limited Cisco Limited Symmetria F.S. Ltd Mesirow Hinsdale Avenue Fund Ltd Goldman Sachs Hedge Fund Strategies LLC Brookfield Investment Funds (UCITS) plc Rare Insfrastructure Value Funds GAM International Management Limited BlackRock Luxemburg S.A. Insight Investment Management (Global) Limited Unigestion S.A. Analytic Investors LLC T. Rowe Price Group Inc. Veritas Asset Management LLP Lighthouse Investment Partners LLC Aviva Investors Global Services Limited
Σύμβουλοι επί Επενδυτικών Θεμάτων Γενικής Φύσεως	Aon Hewitt (Cyprus) Ltd
Σύμβουλοι Αναλογιστές	Aon Hewitt (Cyprus) Ltd
Ανεξάρτητοι Ελεγκτές	Ernst & Young Cyprus Limited
Νομικοί Σύμβουλοι	Γεώργιος Κολοκασσίδης Δ.Ε.Π.Ε. Χατζηχάννας & Σία Δ.Ε.Π.Ε.
Τραπεζίτες	Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ Alpha Bank Cyprus Ltd Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου) Λτδ Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα Astrobank Ltd Eurobank Cyprus Ltd Cyprus Development Bank Public Company Ltd Universal Savings Bank Limited Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης Barclays Bank Plc Bank of Cyprus (UK) Ltd Societe Generale Bank - Cyprus Ltd Russian Comercial Bank Ltd Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος
Έδρα Ταμείου	Οδό Τηλεπικοινωνιών 2014 Στρόβολος Λευκωσία Κύπρος
Αριθμός εγγραφής	Τ.Σ 3257

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (το 'Ταμείο') υποβάλλει στα μέλη την Ετήσια Έκθεσή της μαζί με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Οι Διαχειριστές του Ταμείου κατά το έτος 2017 και κατά την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται στη σελίδα 1 της Έκθεσης.

ΙΔΡΥΣΗ - ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (το "Σχέδιο") ιδρύθηκε, από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (η "Αρχή"), στις 27.05.1983, με την Κ.Δ.Π. 124/83, δυνάμει των εξουσιών που παρέχονται στην Αρχή από το άρθρο 42 του Περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου (ΚΕΦ.302), με σκοπό την παροχή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων στους μηνιαίους υπαλλήλους της Αρχής και τα εξαρτώμενα από αυτούς πρόσωπα.

Το Σχέδιο λειτούργησε από το 1983 μέχρι το 1987 ως σχέδιο καθορισμένων ωφελημάτων, χωρίς ταμείο, και τα ωφελήματα στους δικαιούχους καταβάλλονταν από την Αρχή. Στις 10.07.1987 ιδρύθηκε, με την Κ.Δ.Π. 217/87, για τους σκοπούς του Σχεδίου, το Ταμείο. Το Σχέδιο άρχισε να λειτουργεί μέσω του Ταμείου, τα ωφελήματα άρχισαν να καταβάλλονται στους δικαιούχους από το Ταμείο και άρχισε η χρηματοδότηση του Ταμείου από την Αρχή.

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θεσπίστηκε, για σκοπούς εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, νέα εθνική νομοθεσία για τη ρύθμιση της λειτουργίας και εποπτείας των ταμείων συντάξεων που λειτουργούν στη Δημοκρατία [Ν.146(Ι)/2006 ο οποίος αργότερα αντικαταστάθηκε από τον «Περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012» (Ν.208(Ι)/2012)].

Η πιο πάνω νομοθεσία καθορίζει ως Εθνική Εποπτική Αρχή για όλα τα ταμεία συντάξεων που λειτουργούν στην Κύπρο τον Έφορο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (ο 'Έφορος') και υποχρεώνει όλα τα ταμεία που λειτουργούν στη Δημοκρατία να εναρμονίσουν τους κανονισμούς λειτουργίας τους με τις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας και να εγγραφούν στο Μητρώο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (το 'Μητρώο') που τηρείται από τον Έφορο.

Η αρχική αίτηση εγγραφής του Ταμείου στο Μητρώο υποβλήθηκε από την Αρχή στον Έφορο, στις 3 Σεπτεμβρίου 2007. Ο Έφορος απάντησε με επιστολή του στις 21 Ιουλίου 2008 ότι η εγγραφή του Ταμείου στο Μητρώο δεν μπορεί να ολοκληρωθεί αν δεν εναρμονιστούν πρώτα οι Κανονισμοί του με την πιο πάνω νομοθεσία. Η Αρχή, συμμορφούμενη με τα πιο πάνω, προχώρησε σε σχετική τροποποίηση των Κανονισμών του Ταμείου. Μετά από πολυετείς διαβουλεύσεις μεταξύ Αρχής, Υπουργείου Οικονομικών, Εφόρου, Νομικής Υπηρεσίας, Υπουργικού Συμβουλίου και Βουλής των Αντιπροσώπων, οι νέοι (εναρμονισμένοι) Κανονισμοί του Ταμείου, οι οποίοι κατήργησαν και αντικατέστησαν τους προηγούμενους Κανονισμούς, εγκρίθηκαν τελικά από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 2014 και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (και τέθηκαν σε ισχύ) στις 25.07.2014 («Οι Περί Συντάξεων Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Κανονισμοί του 2014», Κ.Δ.Π. 360/2014).

Στις 7 Οκτωβρίου 2014 διεξήχθη η πρώτη Έκτακτη Εκλογική Γενική Συνέλευση των Μελών του Ταμείου, η οποία εξέλεγξε τους τρεις εκπροσώπους των Μελών του Ταμείου στη Διαχειριστική του Επιτροπή, όπως προνοούν οι νέοι Κανονισμοί λειτουργίας του.

ΙΔΡΥΣΗ - ΙΣΤΟΡΙΚΟ *(συνέχεια)*

Το Ταμείο ενεγράφη στο Μητρώο του Εφόρου Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών στις 19 Δεκεμβρίου 2014 με πιστοποιητικό εγγραφής που φέρει τον αριθμό Τ.Σ. 3257, σύμφωνα με τον περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο 208(Ι) του 2012. Με την εγγραφή του στο Μητρώο το Ταμείο έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα (ξεχωριστή από το Σχέδιο) και το επίσημο του όνομα είναι "Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου".

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Το Ταμείο λειτουργεί κάτω από τον «περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012», Ν.208(Ι)/2012 και των δυνάμει αυτού εκδοθεισών Οδηγιών και κάτω από τους «Περί Συντάξεων Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Κανονισμούς του 2014», Κ.Δ.Π.360/2014.

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η Διαχειριστική Επιτροπή ανέθεσε, τον Ιανουάριο του 2014, ρόλο Εσωτερικού Ελεγκτή του Ταμείου στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Αρχής και ζήτησε από αυτή τη διεξαγωγή έρευνας για τη μέχρι τότε διαχείριση και τις επενδύσεις του Ταμείου. Σημειώνεται ότι προηγουμένως δεν υπήρχε θεσμοθετημένος μηχανισμός εσωτερικού ελέγχου. Οι εκθέσεις από την έρευνα αυτή έχουν υποβληθεί στους Διαχειριστές και έχουν προωθηθεί, στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και στην Αρχή για τις δικές τους περαιτέρω ενέργειες από το 2016.

Η Διαχειριστική Επιτροπή ανάθεσε επίσης σε δύο εξωτερικούς Νομικούς Οίκους στις 28 Μαΐου 2014 και στις 8 Ιουλίου 2014 αντίστοιχα την αξιολόγηση όλων των συμβάσεων που έχει συνάψει το Ταμείο για αγορά ακινήτων (ολοκληρωμένων και υπό ανάπτυξη) και για χρηματοδότηση και/ή δανεισμό έργων ανάπτυξης ακινήτων.

Οι όροι εντολής των Νομικών Οίκων ήταν να διερευνήσουν τις συμβάσεις αυτές και να ετοιμάσουν εμπεριστατωμένη και αιτιολογημένη νομική γνωμάτευση για κάθε επένδυση ξεχωριστά η οποία θα περιλαμβάνει :

(α) τις υποχρεώσεις και τυχόν ποινικές ή αστικές ευθύνες ή πειθαρχικά αδικήματα που απορρέουν ή/και προκύπτουν από την σύμβαση της επένδυσης και των ενεργειών και/ή παραλείψεων των συμβαλλομένων μερών και/ή αντιπροσώπων /υπεργολάβων αυτών συμπεριλαμβανομένων των διορισθέντων εκτιμητών, επιμετρητών ποσοτήτων, αρχιτεκτόνων και άλλων συμβούλων έργου και εξωτερικών συνεργατών.

(β) εισηγήσεις για δικαστικά και άλλα μέτρα ανάκτησης/ελαχιστοποίησης των απολεσθέντων ή τυχόν ζημιών που προκλήθηκαν στο Ταμείο.

Οι εκθέσεις από την έρευνα αυτή έχουν υποβληθεί στους Διαχειριστές και έχουν προωθηθεί, στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για τις δικές του περαιτέρω ενέργειες το 2016.

Μετά την παραίτηση των Νομικών Συμβούλων του Ταμείου Δρ. Κ. Χρυσοστομίδης και Σια ΔΕΠΕ που υπεβλήθην στις 19 Δεκεμβρίου 2016, η Διαχειριστική Επιτροπή αποφάσισε το διορισμό των νομικών οίκων Χατζηχάννας & Σία Δ.Ε.Π.Ε. και Γεώργιος Κολοκασσίδης Δ.Ε.Π.Ε ως Νομικών Συμβούλων του Ταμείου.

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ (συνέχεια)

Η Διαχειριστική Επιτροπή ανάθεσε στις 3/12/2014 σε εξωτερικούς συμβούλους (Aon Hewitt) την ετοιμασία εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Ταμείου και σχετικών διαδικασιών που θα διέπουν τη λειτουργία του Ταμείου. Το έργο αυτό έχει ολοκληρωθεί και το τελικό προσχέδιο του Κώδικα Διακυβέρνησης και Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Ταμείου έχει εγκριθεί/εφαρμοστεί προκαταρκτικά από τους Διαχειριστές. Η οριστική και επίσημη εφαρμογή του θα πραγματοποιηθεί με την πρόσληψη Γενικού Διευθυντή του Ταμείου που θα είναι ο υπεύθυνος εφαρμογής του κανονισμού λειτουργίας.

Με βάση το προσχέδιο του Κώδικα Διακυβέρνησης και Εσωτερικών κανονισμών Λειτουργίας του Ταμείου, η Διαχειριστική Επιτροπή έχει ήδη προβεί σε προσλήψεις για στελέχωση του Λογιστηρίου του Ταμείου με Υπεύθυνο Λογιστηρίου και Βοηθό Υπεύθυνο Λογιστηρίου και σήμερα βρίσκεται στο στάδιο της διαδικασίας πρόσληψης Γενικού Διευθυντή.

Η Διαχειριστική Επιτροπή διακηρύττει την βούλησή της για εφαρμογή πρακτικών, διαδικασιών και δομών διακυβέρνησης του Ταμείου σύμφωνα με τη νομοθεσία, τα διεθνή πρότυπα και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Διαχειριστική Επιτροπή διαπιστώνει και αναγνωρίζει ότι, κυρίως λόγω ορισμένων επενδύσεων που διενεργήθηκαν από προηγούμενες Διαχειριστικές Επιτροπές του Ταμείου, η σημερινή κατανομή των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου δυνατόν να αποκλίνει ή/και να μην βρίσκεται σε πλήρη συμμόρφωση με πρόνοιες της Νομοθεσίας και/ή των Κανονισμών και/ή της Δήλωσης Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής του Ταμείου (ΔΑΕΠ).

Η Διαχειριστική Επιτροπή διακηρύττει τη βούληση της για ανάληψη των κατάλληλων ενεργειών και τον καταρτισμό προγράμματος έτσι ώστε, εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, και με τρόπο λελογισμένο και χωρίς να παραβλέπονται τα συμφέροντα του Ταμείου, να επιτευχθεί η σύγκληση της κατανομής των στοιχείων του ενεργητικού με τη Δήλωση Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής καθώς και για να αποκατασταθεί η πλήρης συμμόρφωση της εν γένει λειτουργίας του Ταμείου με τη Νομοθεσία και τους Κανονισμούς.

Περισσότερες λεπτομέρειες για την επενδυτική πολιτική του Ταμείου παρατίθενται στη σημείωση 1.7 των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ενέργειες και αποφάσεις προηγούμενων Διαχειριστικών Επιτροπών του Ταμείου σε σχέση με το έργο AERO στη Δρομολαξιά, αποτέλεσαν αντικείμενο ποινικής διερεύνησης και ποινικής δίκης η οποία είχε ως αποτέλεσμα την καταδίκη σε ποινές φυλάκισης του τότε προέδρου και ενός ακόμα μέλους της τότε Διαχειριστικής Επιτροπής του Ταμείου, για αδικήματα διαφθοράς και διαπλοκής. Σημειώνεται ότι οι καταδικασθέντες έχουν εκτίσει την ποινή φυλάκισης που τους υπεβλήθη και έχουν αποφυλακιστεί μέσα στο 2018.

Στις 14 Δεκεμβρίου 2016, η Διαχειριστική Επιτροπή αποφάσισε να τερματίσει τη σύμβαση και να κινηθεί με αστική αγωγή για αποζημιώσεις, σε σχέση με την επένδυση AERO, εναντίον νομικών και φυσικών προσώπων που ενδεχομένως έχουν παραβλάψει τα συμφέροντα του Ταμείου.

Επιπλέον, μια σειρά αστικών αγωγών του Ταμείου και ανταπαιτήσεων του Ταμείου σε αγωγές αντισυμβαλλομένων, ευρίσκονται κατά την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ενώπιον της δικαιοσύνης.

Η Διαχειριστική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα και προτίθεται να προχωρήσει σε διεκδίκηση αποζημιώσεων δια της δικαστικής οδού, όπου κριθεί ότι κάτι τέτοιο εξυπηρετεί τα συμφέροντα του Ταμείου.

ΑΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (συνέχεια)

Στις 28 Σεπτεμβρίου 2017 το Ταμείο πώλησε προς στην Τράπεζα Κύπρου όλα τα δικαιώματα του που προκύπτουν από συμφωνία δανείου του Ταμείου με την K. Athienitis (Shopping Malls) Ltd, για €33εκ. (περισσότερες πληροφορίες δίνονται στη σημείωση 10 των οικονομικών καταστάσεων).

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ

Η Διαχειριστική Επιτροπή αποδίδει μεγάλη σημασία στην πλήρη διαφάνεια, τη διαρκή ενημέρωση και την εγκαθίδρυση σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ των Μελών και των Διαχειριστών του Ταμείου.

Το Ταμείο διαθέτει πλέον δική του ιστοσελίδα, η οποία βρίσκεται σε λειτουργία από τον Οκτώβριο του 2014. Η ιστοσελίδα εμπλουτίζεται διαρκώς με νέο περιεχόμενο.

Στην ιστοσελίδα αναρτούνται οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι Μελέτες Ενεργητικού Παθητικού, οι Δηλώσεις Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής, οι Αναλογιστικές Μελέτες Χρηματοδότησης, τα Σχέδια Ανάκαμψης και ο Κανονισμός Λειτουργίας του Ταμείου.

Από το Μάρτιο του 2018 έχει τεθεί σε λειτουργία λογισμική εφαρμογή για διαρκή ενημέρωση των Μελών για τα συσσωρευμένα και αναμενόμενα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα, όπως επιβάλλει η σχετική νομοθεσία (Υπολογιστής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα οικονομικά αποτελέσματα του Ταμείου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 παρουσιάζονται στις σελίδες 13-14 των οικονομικών καταστάσεων. Το πλεόνασμα για το έτος ανέρχεται σε €33.978.374 (2016: €1.595.503) και το έλλειμμα από συνεισφορές μείον ωφελήματα σε €3.276.030 (2016: €5.253.583). Η μεταβολή στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα για ωφελήματα για το 2017 ήταν θετική €30.702.344 (2016: €3.658.080, αρνητική).

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ, ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Η οικονομική κατάσταση του Ταμείου όπως παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις δεν θεωρείται ικανοποιητική και η Διαχειριστική Επιτροπή καταβάλλει προσπάθεια για βελτίωση της απόδοσης των επενδύσεων και αποκατάσταση της συμμόρφωσης της επενδυτικής πολιτικής του Ταμείου με τη νομοθεσία, τους Κανονισμούς και τη Δήλωση Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής του Ταμείου.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Οι κυριότεροι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει το Ταμείο και οι ενέργειες που λαμβάνει για διαχείρισή τους, αναφέρονται στη σημείωση 17 των οικονομικών καταστάσεων.

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Τα οικονομικά αποτελέσματα του Ταμείου επηρεάζονται σημαντικά από μακροοικονομικές συνθήκες. Ιδιαιτέρως αρνητική επίπτωση στα οικονομικά δεδομένα του Ταμείου έχουν τα χαμηλά επιτόκια που ισχύουν τα τελευταία χρόνια.

Με δεδομένη την έκθεση του Ταμείου στον τομέα των ακινήτων στην Κύπρο, οι όποιες εξελίξεις στον τομέα επίσης επηρεάζουν σημαντικά τα οικονομικά αποτελέσματα του Ταμείου.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Οποιαδήποτε σημαντικά γεγονότα που έχουν σχέση με το λειτουργικό περιβάλλον του Ταμείου, περιγράφονται στη σημείωση 15.

ΜΕΛΗ

Ο αριθμός των μελών του Ταμείου έχει ως ακολούθως:

	2017	2016
1 Ιανουαρίου	3.569	3.550
Νέα μέλη (Σημ. 1)	23	70
Μείον: Μέλη που αποχώρησαν (Σημ. 2)	(47)	(51)
31 Δεκεμβρίου	3.545	3.569

Σημ.1 : Περιλαμβάνει χήρες/χήρους και εξαρτώμενα που καθίστανται δικαιούχοι παροχής.
Σημ. 2 : Περιλαμβάνει μέλη που αποβιώνουν, χήρες/χήρους που συνάπτουν νέο γάμο, τέκνα που ενηλικιώνονται ή περατώνουν τις σπουδές τους.

	2017	2016
Μέλη για τα οποία εισπράχθηκαν εισφορές (Σημ. 3)	1.614	1.620
Μέλη προς τα οποία καταβλήθηκαν ωφελήματα (Σημ. 3)	1.943	1.906

Σημ.3 : Κάποια από τα Μέλη του Ταμείου περιλαμβάνονται και στα δύο πιο πάνω σύνολα (π.χ. όσοι αφυπηρετούν εντός του έτους). Κάποια από τα Μέλη του Ταμείου δεν περιλαμβάνονται σε κανένα από τα δύο πιο πάνω σύνολα (π.χ. οι αναβαλλόμενοι συνταξιούχοι). Το άθροισμα των δύο πιο πάνω συνόλων δεν αποτελεί τον συνολικό αριθμό Μελών του Ταμείου.

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και κατά την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται στη σελίδα 1.

Σύμφωνα με τους Κανονισμούς του Ταμείου τα τρία αιρετά μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής διατηρούν το αξίωμα τους μέχρι τις 4 Οκτωβρίου 2018, ενώ τα επτά διορισμένα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής διατηρούν το αξίωμα τους μέχρι την αντικατάσταση τους, οποτεδήποτε η Αρχή ήθελε κρίνει σκόπιμο. Περισσότερες λεπτομέρειες για τη Διαχειριστική Επιτροπή παρατίθενται στη σημείωση 1.3 των οικονομικών καταστάσεων.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Τα γεγονότα που συνέβησαν μετά την περίοδο αναφοράς περιγράφονται στη σημείωση 22 των οικονομικών καταστάσεων.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΜΕΡΗ

Γνωστοποιούνται στη σημείωση 16 των οικονομικών καταστάσεων.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Οι ελεγκτές του Ταμείου, Ernst & Young Cyprus Limited, έχουν διοριστεί από τη Δεύτερη Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μελών του Ταμείου που έγινε στις 4 Ιουλίου 2016.

Σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές οι ελεγκτές του Ταμείου πρέπει να αντικαθίστανται κάθε 3 με 5 χρόνια.

Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου έχει αποφασίσει να θέσει ενώπιον της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευση των Μελών του Ταμείου που θα διεξαχθεί τον Ιούλιο του 2018, πρόταση για επαναδιορισμό των Ernst & Young Cyprus Limited ως ελεγκτών του Ταμείου για το έτος 2018.

Με εντολή της Διαχειριστικής Επιτροπής,

Μιχάλης Μουσιούττας
Πρόεδρος

Λευκωσία, 26 Ιουνίου 2018

Ernst & Young Cyprus Ltd
Jean Nouvel Tower
6 Stasinou Avenue
P.O. Box 21656
1511 Nicosia Cyprus

Tel: +357 2220 9999
Fax: +357 2220 9998
ey.com

Building a better working world

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς τα μέλη Του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με Επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (το «Ταμείο»), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 13 μέχρι 48 και οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση καθαρών περιουσιακών στοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου 2017, και την κατάσταση μεταβολών στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις του θέματος που αναφέρεται στην παράγραφο της βάσης για γνώμη με επιφύλαξη πιο κάτω, οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης του Ταμείου στις 31 Δεκεμβρίου 2017, του ποσού και της διάταξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Ταμείου στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και των χρηματοοικονομικών συναλλαγών του Ταμείου για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012 και τους περί Συντάξεων Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Κανονισμούς του 2014.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Όπως αναφέρεται στη σημείωση 21 των οικονομικών καταστάσεων, έχουν προωθηθεί στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι εκθέσεις από την έρευνα του εσωτερικού ελέγχου του Ταμείου και των δυο εξωτερικών νομικών οίκων σχετικά με τη διαχείριση, αποφάσεις, συμβάσεις και τις επενδύσεις του Ταμείου που έγιναν πριν το 2014. Για αυτά υπάρχουν εισηγήσεις για νομικούς χειρισμούς από τους νομικούς συμβούλους του Ταμείου. Υπάρχουν επίσης αστικές αγωγές και ανταπαιτήσεις του Ταμείου σε αγωγές αντισυμβαλλομένων σε σχέση με αυτές τις επενδύσεις. Η Διαχειριστική Επιτροπή έχει επίσης την πρόθεση να προχωρήσει σε διεκδίκηση αποζημιώσεων διά της δικαστικής οδού, όπου αυτό ενδείκνυται.

Λόγω του γεγονότος ότι τα πιο πάνω είναι σε εξέλιξη μέχρι την ημερομηνία της έκθεσής μας, δεν είμαστε σε θέση να κρίνουμε, ποια επίδραση, αν υπάρχει, θα μπορούσαν να έχουν στις οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου. Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων του 2016 περιλάμβανε γνώμη με επιφύλαξη στην ίδια βάση.

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνη του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από το Ταμείο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών, που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη με επιφύλαξη.

Έμφαση Θέματος

Χωρίς να εκφράζουμε περαιτέρω επιφύλαξη στη γνώμη μας, επισύρουμε την προσοχή στη σημείωση 1.7 των οικονομικών καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στην επενδυτική πολιτική του Ταμείου και στο γεγονός ότι η Διαχειριστική Επιτροπή διαπιστώνει και αναγνωρίζει ότι η σημερινή κατανομή των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου δυνατόν να αποκλίνει ή/και να μην βρίσκεται σε πλήρη συμμόρφωση με την Δήλωση Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής του Ταμείου και ως εκ τούτου προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες.

Άλλες Πληροφορίες

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχειριστικής Επιτροπής, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες της Διαχειριστικής Επιτροπής για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμου του 2012 και τις απαιτήσεις των περί Συντάξεων Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Κανονισμών του 2014 και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η Διαχειριστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη να αξιολογήσει την ικανότητα του Ταμείου να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας του Ταμείου και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν η Διαχειριστική Επιτροπή προτίθεται, είτε να θέσει το Ταμείο σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Ταμείου.

EY
Building a better working world

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Ταμείου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από την Διαχειριστική Επιτροπή.

- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από την Διαχειριστική Επιτροπή της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα του Ταμείου να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματα μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα το Ταμείο να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στην Διαχειριστική Επιτροπή θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

EY
Building a better working world

Άλλο Θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη του Ταμείου ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Γαβριήλ Ονησιφόρου
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

Ernst & Young Cyprus Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Λευκωσία, Κύπρος
26 Ιουνίου 2018

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΚΑΘΑΡΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	2017 €	2016 €
Συνεισφορές			
Από Μέλη- πληρώθηκε από τα Μέλη		3.056.494	2.924.521
Από τον Εργοδότη		8.057.055	7.822.488
Από τον Εργοδότη – Κάλυψη Αναλογιστικού Ελλείμματος		19.600.000	17.000.000
Σύνολο συνεισφορών		30.713.550	27.747.009
Ωφελήματα μελών που αποχώρησαν			
Σε μέλη που αποχώρησαν		(33.989.580)	(33.000.592)
Σύνολο ωφελημάτων μελών που αποχώρησαν		(33.989.580)	(33.000.592)
Έλλειμμα από συνεισφορές μείον ωφελήματα		(3.276.030)	(5.253.583)
Απόδοση επενδύσεων για το έτος			
Τόκοι από καταθέσεις		3.895.054	4.271.965
Τόκοι από ομόλογα		2.889.166	3.597.300
Τόκοι από εισπρακτέα ποσά		-	21.559
Μερίσματα		212.641	138.658
Ενοίκια εισπρακτέα		1.021.093	873.953
Διάφορα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης		104.499	175.304
Χρέωση για απομείωση στην αξία των ακινήτων για επένδυση υπό κατασκευή	5	(304.000)	(2.402.500)
Κέρδος/(ζημιά) εύλογης αξίας σε επενδυτικά ακίνητα	6	565.702	(2.549.933)
Κέρδος εύλογης αξίας σε επενδύσεις σε θυγατρική εταιρεία	7	447.680	21.955
Κέρδος από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία	8	5.427.656	528.205
Αντιστροφή απομείωσης ομολόγου		-	215.000
Κέρδος από αποτίμηση ομολόγων		15.256	18.030
Αντιστροφή απομείωσης εισπρακτέων δανείων	10	23.030.000	-
Έξοδα διαχείρισης χαρτοφυλακίου		(119.062)	(120.683)
Πραγματοποιηθείσα συναλλαγματική ζημιά		(17.689)	(42.735)
Συνολική απόδοση επενδύσεων για το έτος		37.167.996	4.746.078

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 μέχρι 48 είναι αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΑ ΚΑΘΑΡΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	2017 €	2016 €
Έξοδα			
Άλλα επαγγελματικά δικαιώματα		312.419	505.732
Διάφορα έξοδα		316.759	228.865
Δικαιώματα τραπεζών		2.661	2.502
Άλλοι τόκοι και επιβαρύνσεις		87.185	33.232
Σύνολο λειτουργικών εξόδων		719.024	770.331
Πλεόνασμα πριν από τη φορολογία		36.448.972	3.975.747
Φορολογία	1.6	(2.470.598)	(2.380.244)
Πλεόνασμα έτους		33.978.374	1.595.503
Μεταβολή στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα για ωφελήματα		30.702.344	(3.658.080)
Υπόλοιπο Ταμείου στην αρχή του έτους		562.167.305	565.825.385
Υπόλοιπο Ταμείου στο τέλος του έτους		592.869.649	562.167.305

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 μέχρι 48 είναι αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΘΑΡΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017

	Σημ.	2017 €	2016 €
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ακίνητα για επένδυση υπό κατασκευή	5	4.758.500	5.062.500
Ακίνητα για επένδυση	6	33.434.501	32.862.000
Επενδύσεις σε θυγατρική εταιρεία	7	4.592.346	4.144.666
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία	8	205.280.001	145.723.919
Επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη	9	-	33.399.539
Δάνεια εισπρακτέα	10	17.012.500	28.482.500
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		265.077.848	249.675.124
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	13	241.022.621	275.365.428
Άλλα εισπρακτέα και προπληρωμές	11	5.679.300	4.269.101
Επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη	9	3.409.626	17.033.318
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία	8	81.879.633	18.733.102
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		331.991.180	315.400.949
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		597.069.028	565.076.073
Λοιπές υποχρεώσεις	14	4.199.379	2.908.768
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα για ωφελήματα		592.869.649	562.167.305

Στις 26 Ιουνίου 2018 η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου εξουσιοδότησε την έκδοση αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

.....	.....	.....
Μιχάλης Μουσιούττας	Αντώνης Χρυσοστόμου	Δημήτρης Ηλιάδης
Πρόεδρος	Γραμματέας	Ταμίας
Διορισμένο μέλος	Διορισμένο μέλος	Αιρετό μέλος
Διαχειριστικής Επιτροπής	Διαχειριστικής Επιτροπής	Διαχειριστικής Επιτροπής
Εκπρόσωπος Αρχής	Εκπρόσωπος Αρχής	Εκπρόσωπος Μελών
Τηλεπικοινωνιών Κύπρου	Τηλεπικοινωνιών Κύπρου	

Οι σημειώσεις στις σελίδες 16 μέχρι 48 είναι αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1. Ίδρυση - Ιστορικό

Το Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (το "Σχέδιο") ιδρύθηκε, από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (η "Αρχή"), στις 27.05.1983, με την Κ.Δ.Π. 124/83, δυνάμει των εξουσιών που παρέχονται στην Αρχή από το άρθρο 42 του Περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου (ΚΕΦ.302), με σκοπό την παροχή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων στους μηνιαίους υπαλλήλους της Αρχής και τα εξαρτώμενα από αυτούς πρόσωπα.

Το Σχέδιο λειτούργησε από το 1983 μέχρι το 1987 ως σχέδιο καθορισμένων ωφελημάτων, χωρίς ταμείο, και τα ωφελήματα στους δικαιούχους καταβάλλονταν από την Αρχή. Στις 10.07.1987 ιδρύθηκε, με την Κ.Δ.Π. 217/87, για τους σκοπούς του Σχεδίου, το Ταμείο. Το Σχέδιο άρχισε να λειτουργεί μέσω του Ταμείου, τα ωφελήματα άρχισαν να καταβάλλονται στους δικαιούχους από το Ταμείο και άρχισε η χρηματοδότηση του Ταμείου από την Αρχή.

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θεσπίστηκε, για σκοπούς εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, νέα εθνική νομοθεσία για τη ρύθμιση της λειτουργίας και εποπτείας των ταμείων συντάξεων που λειτουργούν στη Δημοκρατία [Ν.146(Ι)/2006 ο οποίος αργότερα αντικαταστάθηκε από τον «Περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012» (Ν.208(Ι)/2012)].

Η πιο πάνω νομοθεσία καθορίζει ως Εθνική Εποπτική Αρχή για όλα τα ταμεία συντάξεων που λειτουργούν στην Κύπρο τον Έφορο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (ο 'Έφορος') και υποχρεώνει όλα τα ταμεία που λειτουργούν στη Δημοκρατία να εναρμονίσουν τους κανονισμούς λειτουργίας τους με τις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας και να εγγραφούν στο Μητρώο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (το 'Μητρώο') που τηρείται από τον Έφορο.

Η αρχική αίτηση εγγραφής του Ταμείου στο Μητρώο υποβλήθηκε από την Αρχή στον Έφορο, στις 3 Σεπτεμβρίου 2007. Ο Έφορος απάντησε με επιστολή του στις 21 Ιουλίου 2008 ότι η εγγραφή του Ταμείου στο Μητρώο δεν μπορεί να ολοκληρωθεί αν δεν εναρμονιστούν πρώτα οι Κανονισμοί του με την πιο πάνω νομοθεσία. Η Αρχή, συμμορφούμενη με τα πιο πάνω, προχώρησε σε σχετική τροποποίηση των Κανονισμών του Ταμείου. Μετά από πολυετείς διαβουλεύσεις μεταξύ Αρχής, Υπουργείου Οικονομικών, Εφόρου, Νομικής Υπηρεσίας, Υπουργικού Συμβουλίου και Βουλής των Αντιπροσώπων, οι νέοι (εναρμονισμένοι) Κανονισμοί του Ταμείου, οι οποίοι κατήργησαν και αντικατέστησαν τους προηγούμενους Κανονισμούς, εγκρίθηκαν τελικά από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 2014 και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (και τέθηκαν σε ισχύ) στις 25.07.2014 («Οι Περί Συντάξεων Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Κανονισμοί του 2014», Κ.Δ.Π. 360/2014).

Στις 7 Οκτωβρίου 2014 διεξήχθη η πρώτη Έκτακτη Εκλογική Γενική Συνέλευση των Μελών του Ταμείου, η οποία εξέλεγξε τους τρεις εκπροσώπους των Μελών του Ταμείου στη Διαχειριστική του Επιτροπή, όπως προνοούν οι νέοι Κανονισμοί λειτουργίας του.

Το Ταμείο ενεγράφη στο Μητρώο του Εφόρου Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών στις 19 Δεκεμβρίου 2014 με πιστοποιητικό εγγραφής που φέρει τον αριθμό Τ.Σ. 3257, σύμφωνα με τον περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο 208(Ι) του 2012. Με την εγγραφή του στο Μητρώο το Ταμείο έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα (ξεχωριστή από το Σχέδιο) και το επίσημο του όνομα είναι "Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου".

1. ΓΕΝΙΚΑ (συνέχεια)

1.2. Μέλη

Κάθε υπάλληλος της Αρχής που κατέχει διορισμό μη προσδιοριζόμενο ως προσωρινό, είναι μέλος του Ταμείου, τηρούμενων των διατάξεων των κανονισμών του Ταμείου. Με τη ψήφιση του Περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Περιλαμβανομένων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου του 2011, το Ταμείο έπαψε να δέχεται νέα μέλη και δεν καθίστανται μέλη του Ταμείου υπάλληλοι που προσλαμβάνονται στην Αρχή μετά την 1η Οκτωβρίου του 2011. Νέα μέλη καθίστανται μόνο χήρες/χήροι και ορφανά που καθίστανται δικαιούχοι με βάση τους κανονισμούς του Ταμείου, όταν αποβιώσει υφιστάμενο μέλος του.

1.3. Διαχειριστική Επιτροπή

Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την τήρηση των πρακτικών για τις συνεδριάσεις, την τήρηση μητρώου μελών, την τήρηση των λογιστικών βιβλίων και την επενδυτική πολιτική του Ταμείου.

Σύμφωνα με τον περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012, στη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου θα πρέπει να συμμετέχει ως ισότιμο μέλος τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος των μελών του Ταμείου.

Σύμφωνα με τους "Περί Συντάξεων Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Κανονισμούς του 2014", τα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής είναι δέκα (10). Τρία (3) από τα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής πρέπει υποχρεωτικά να είναι μέλη του Ταμείου και να εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μελών του Ταμείου. Τα υπόλοιπα επτά (7) μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής διορίζονται από την Αρχή και πρέπει να είναι είτε μέλη του Ταμείου είτε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής.

1.4. Συνεισφορές

Τα ποσοστά εισφορών των Μελών καθορίζονται από καιρού εις καιρόν με βάση νομοθεσίες και Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις.

Τα ποσοστά εισφορών της Αρχής καθορίζονται με βάση τις Αναλογιστικές Μελέτες Χρηματοδότησης που διενεργεί το Ταμείο κάθε χρόνο.

Κατά τα έτη 2017 και 2016, τα ποσοστά αυτά ήταν τα ακόλουθα:

		Με βάση το όριο ασφαλιστέων αποδοχών %
Εισφορές Αρχής		13,7
Εισφορές Μελών -	Περιοδικές Εισφορές	2,00
-	Αποκοπές	3,00

1. ΓΕΝΙΚΑ (συνέχεια)

1.4. Συνεισφορές (συνέχεια)

Τα Μέλη συνεισφέρουν στο Ταμείο, για όσο χρονικό διάστημα βρίσκονται στην ενεργό υπηρεσία της Αρχής, δύο είδη συνεισφοράς που είναι ποσοστό επί του εκάστοτε συντάξιμου μηνιαίου μισθού τους:

1. «Περιοδικές Εισφορές» ύψους 2% επί του μηνιαίου μισθού του υπαλλήλου. (Η συνεισφορά αυτή παλαιότερα, από 5 Οκτωβρίου 1980 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2011 ήταν 0,75% μέχρι το όριο ασφαλιστέων αποδοχών και 1,75% για το υπόλοιπο ποσό του μηνιαίου μισθού, ενώ από 1η Οκτωβρίου 2011 και εντεύθεν είναι 2% στο σύνολο του συντάξιμου μισθού. Η συνεισφορά καταβάλλεται για μέγιστο αριθμό 400 μηνών συντάξιμης υπηρεσίας και θεσπίστηκε αρχικά για να καλύπτει το δικαίωμα για μεταβίβαση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων Μέλους που αποβιώνει στον/στη χήρο/χήρα του Μέλους και/ή στα ορφανά του).

2. «Αποκοπές» ύψους 3% επί του μηνιαίου μισθού του υπαλλήλου. (Η συνεισφορά αυτή θεσπίστηκε από 1η Οκτωβρίου 2011 και μετέπειτα).

Επιπρόσθετα με το πιο πάνω ποσοστό εισφοράς η Αρχή καταβάλλει προς το Ταμείο ετήσιες ελλειμματικές εισφορές, σύμφωνα με το εκάστοτε σε ισχύ Σχέδιο Ανάκαμψης που συνομολογείται και/ή επικαιροποιείται μεταξύ του Ταμείου και της Αρχής κάθε χρόνο, μετά από διεξαγωγή Αναλογιστικής Μελέτης Χρηματοδότησης, και εγκρίνεται από τον Έφορο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών. Η ελλειμματική εισφορά της Αρχής για το 2017 ήταν €19,6εκ. σύμφωνα με το Σχέδιο Ανάκαμψης που συνομολογήθηκε μεταξύ του Ταμείου και της Αρχής στις 27 Ιουνίου 2017 προβλέπει κάλυψη Αναλογιστικού Ελλείμματος Χρηματοδότησης ύψους €184,3εκ. με δέκα ισόποσες ετήσιες δόσεις ύψους €19,6εκ., για περίοδο 10 χρόνων, αρχής γενομένης από το 2017 (σημ. 4).

1. ΓΕΝΙΚΑ (συνέχεια)

1.5. Ωφελήματα αφυπηρέτησης πληρωτέα

(α) Τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα σε Μέλη υπολογίζονταν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012 ως ακολούθως:

Ετήσια σύνταξη 1/800 του συντάξιμου μισθού του μέλους για κάθε μήνα υπηρεσίας, με ανώτατο όριο 400/800, επιπρόσθετη σύνταξη 13ου μήνα κάθε έτους, ίση προς το 1/12 της ετήσιας σύνταξης και εφάπαξ ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα και διαιρούμενου του προκύπτοντος ποσού διά τρία. (Σημ. Για κάποιες μεταβατικές περιόδους μετά το 2005 ο συντελεστής για το εφάπαξ ποσό είχε αυξηθεί σταδιακά από το 14/3 μέχρι και το 15.5/3 ανάλογα και με την ηλικία αφυπηρέτησης η οποία επίσης είχε αυξηθεί στην ίδια μεταβατική περίοδο από το 60ο στο 63ο έτος ηλικίας).

(β) Από 1η Ιανουαρίου 2013 και μετέπειτα, με την ψήφιση του «περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου του 2012» (Ν.216(Ι)/2012) όπως αυτός τροποποιήθηκε και αντικαταστάθηκε μέχρι σήμερα, τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των Μελών υπολογίζονται ως ακολούθως:

Μέρος Α - (αφορά την συντάξιμη υπηρεσία των μελών μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012 και τα ωφελήματα που έχουν κερδηθεί με την υπηρεσία αυτή):

(i) ετήσια σύνταξη με βάση συντελεστή ενός οκτακοσιοστού (1/800) των ετήσιων συντάξιμων απολαβών του κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, για κάθε συμπληρωμένο μήνα της συντάξιμης υπηρεσίας του, και

(ii) εφάπαξ ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα (14) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει δια τρία (3)

1. ΓΕΝΙΚΑ (συνέχεια)

1.5. Ωφελήματα αφυπηρέτησης πληρωτέα *(συνέχεια)*

Μέρος Β - (αφορά τη συντάξιμη υπηρεσία των Μελών από 1η Ιανουαρίου 2013 και μετέπειτα και τα ωφελήματα που έχουν κερδηθεί για την υπηρεσία αυτή):

(i) ετήσια σύνταξη με βάση συντελεστή ενός οκτακοσιοστού (1/800) του μέσου όρου των ακαθάριστων συντάξιμων απολαβών του συνόλου των μηνών συντάξιμης υπηρεσίας του, μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησής του, αναπροσαρμοσμένων με την αξία της εκάστοτε ισχύουσας ασφαλιστικής μονάδας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για κάθε συμπληρωμένο μήνα συντάξιμης υπηρεσίας του, και

(ii) εφάπαξ ποσό ίσο με την ετήσια σύνταξη πολλαπλασιαζόμενη επί δεκατέσσερα (14) και διαιρούμενου του ποσού που προκύπτει δια τρία (3):

Νοείται ότι, ο υπάλληλος δύναται να επιλέξει μεταξύ της καταβολής ολόκληρου του εφάπαξ ποσού που αναφέρεται στην εν λόγω υποπαράγραφο ή μετατροπής αυτού σε σταθερό μηνιαίο ποσό ή καταβολής μέρους αυτού σε ποσοστό εικοσιπέντε επί τοις εκατό (25%) ή πενήντα επί τοις εκατό (50%) ή εβδομήντα πέντε επί τοις εκατό (75%) και αναλογιστικής μετατροπής του υπολοίπου σε σταθερό μηνιαίο ποσό.

Το σταθερό μηνιαίο ποσό υπολογίζεται αφού το εφάπαξ ποσό που υπόκειται σε μετατροπή, διαιρείται με το συντελεστή που ορίζεται στον Πίνακα 1 του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου του 2012, ανάλογα με την ηλικία του υπαλλήλου κατά την αφυπηρέτηση, για να αποδώσει το ετήσιο ποσό το οποίο, στη συνέχεια, διαιρείται δια δώδεκα (12) για να αποδώσει το σταθερό μηνιαίο ποσό.

Πέραν των πιο πάνω γενικών κανόνων που αφορούν τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των Μελών στους Κανονισμούς του Ταμείου περιλαμβάνονται μια πληθώρα άλλων διατάξεων που αφορούν πρόωρες αφυπηρετήσεις, αφυπηρετήσεις για λόγους αναπηρίας, αφυπηρετήσεις για λόγους υγείας, μεταβίβαση σύνταξης σε χήρες/χήρους και ορφανά, κλπ.

1.6. Φορολογία

Στα πλαίσια των συνήθων του δραστηριοτήτων, το Ταμείο δεν υπόκειται σε φορολογία σύμφωνα με τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο - εισοδήματα από τόκους, μερίσματα και ενοίκια υπόκεινται σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα.

Για τα μέλη του Ταμείου, το Μέρος Β του εφάπαξ ποσού που αναφέρεται στο 1.5 πιο πάνω (που αντιστοιχεί στη συντάξιμη υπηρεσία των Μελών από 1.1.2013 και μετέπειτα) υπόκειται σε φορολογία με βάση τις πρόνοιες του φόρου εισοδήματος ενώ το Μέρος Α (που αντιστοιχεί στη συντάξιμη υπηρεσία μέχρι 31.12.2012) απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος.

1. ΓΕΝΙΚΑ (συνέχεια)

1.7. Επενδυτική πολιτική Ταμείου

Η Διαχειριστική Επιτροπή διαπιστώνει και αναγνωρίζει ότι κάποιες από τις επενδύσεις του Ταμείου που διενεργήθηκαν από προηγούμενες Διαχειριστικές Επιτροπές του Ταμείου (περίοδος 2009–2013) αποκλίνουν ή/και δεν βρίσκονται σε πλήρη συμμόρφωση με πρόνοιες της Νομοθεσίας και/ή των Κανονισμών και/ή της Δήλωσης Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής του Ταμείου (ΔΑΕΠ).

Η τελευταία μελέτη ενεργητικού/παθητικού (Asset Liability Modeling - ALM) εκπονήθηκε από το Ταμείο με τη βοήθεια των συμβούλων Aon Hewitt το 2016. Με βάση τη μελέτη αυτή διαμορφώθηκε η τρέχουσα ΔΑΕΠ του Ταμείου, η οποία εγκρίθηκε από τη Διαχειριστική Επιτροπή στις 21 Φεβρουαρίου 2017 και υποβλήθηκε στον Έφορο στις 10 Μαρτίου 2017.

Το πρόγραμμα υλοποίησης της ΔΑΕΠ, που έχει ήδη αρχίσει από τα προηγούμενα χρόνια, αναπροσαρμόστηκε κατάλληλα με βάση τη νέα ΔΑΕΠ. Η Διαχειριστική Επιτροπή προχωρεί με προσεκτικές και μελετημένες κινήσεις σε μετακύληση του ενεργητικού του Ταμείου (που σήμερα βρίσκεται κυρίως σε μετρητά και ακίνητα) στις διάφορες κατηγορίες επενδύσεων (asset classes) που προβλέπει η ΔΑΕΠ, με στόχο την υλοποίησή της το συντομότερο δυνατό. Με δεδομένο το δυσχερές μακροοικονομικό τοπικό και διεθνές περιβάλλον, η Διαχειριστική Επιτροπή είναι ιδιαίτερα προσεκτική ώστε η πορεία συμμόρφωσης με την ΔΑΕΠ να μην οδηγήσει σε κινήσεις (πχ βεβιασμένες πωλήσεις) που δυνατό να μην είναι προς το συμφέρον του Ταμείου.

1.8. Μεταγραφή μελών

Όταν Μέλος του Ταμείου που είναι εν ενεργεία υπάλληλος της Αρχής παραιτηθεί από τη Αρχή και προσληφθεί σε μόνιμη συντάξιμη θέση σε άλλο κυβερνητικό ή ημικρατικό οργανισμό, το Μέλος αυτό παύει να είναι Μέλος του Ταμείου και καθίσταται μέλος του παρόμοιου Σχεδίου και/ή Ταμείου Συντάξεων του οργανισμού στον οποίο έχει προσληφθεί. Αναλόγως ισχύει και στην αντίστροφη περίπτωση όπου υπάλληλος άλλου κυβερνητικού ή ημικρατικού οργανισμού που κατέχει μόνιμη και συντάξιμη θέση στον οργανισμό αυτό, παραιτηθεί από τον οργανισμό και προσληφθεί από την Αρχή σε μόνιμη θέση, στην οποία περίπτωση ο υπάλληλος καθίσταται μέλος του Ταμείου παρά το γεγονός ότι το Ταμείο έπαψε να δέχεται νέα μέλη από την 1 Οκτωβρίου 2011. Στις πιο πάνω περιπτώσεις γίνεται μεταφορά συνταξιοδοτικών ωφελημάτων από το ταμείο/σχέδιο συντάξεων του οργανισμού από τον οποίο ο υπάλληλος παραιτείται στο ταμείο/σχέδιο συντάξεων του οργανισμού στον οποίο ο υπάλληλος προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες της εκάστοτε σε ισχύ σχετικής νομοθεσίας, η οποία επί του παρόντος προβλέπει τη μεταφορά ενός ποσού από το ταμείο αποχώρησης στο ταμείο υποδοχής ίσου με το 1/12 του τελευταίου συντάξιμου μισθού του υπαλλήλου στον οργανισμό από τον οποίο αποχωρεί πολλαπλασιαζόμενου με τον αριθμό των μηνών υπηρεσίας του υπαλλήλου.

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

(α) Δήλωση συμμόρφωσης
Οι οικονομικές καταστάσεις ετοιμάστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Οι οικονομικές καταστάσεις συνάδουν με τον περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012 και τις δυνάμει το νόμου αυτού εκδοθείσες από τον Έφορο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Οδηγίες και Κανονισμούς. Επιπλέον συνάδουν με τις πρόνοιες των Περί Συντάξεων Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Κανονισμών του 2014.

(β) Βάση επιμέτρησης
Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία, των επενδύσεων σε ακίνητα και της επένδυσης σε θυγατρική εταιρεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία.

(γ) Λειτουργία ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα
Οι οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου ετοιμάστηκαν με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

(δ) Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Προτύπων και Διερμηνειών
Κατά το τρέχον έτος, το Ταμείο υιοθέτησε όλες τις αλλαγές στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες του και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2017. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων Πρότυπα, Αναθεωρημένα Πρότυπα και Διερμηνείες που δεν είχαν τεθεί ακόμη σε εφαρμογή. Μερικά από αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλα ακόμη. Η Διαχειριστική Επιτροπή είναι στο στάδιο εξέτασης τους αλλά δεν αναμένει ότι η υιοθέτηση αυτών των προτύπων σε μελλοντικές περιόδους θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου, εκτός από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ αρ.9 (που ισχύει από 1/1/2018) "Χρηματοοικονομικά Μέσα", οι επιπτώσεις του οποίου αξιολογούνται από τη Διοίκηση.

(ε) Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων
Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί από τη Διαχειριστική Επιτροπή, την άσκηση κρίσης, τη διατύπωση εκτιμήσεων και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών και των υπό αναφορά ποσών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι υποστηρίζουσες παραδοχές βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε διάφορους άλλους παράγοντες οι οποίοι πιστεύεται ότι είναι λογικοί υπό τις περιστάσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και υποστηρίζουσες παραδοχές αναθεωρούνται σε συνεχή βάση. Αναθεωρήσεις σε λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία η εκτίμηση αναθεωρείται αν η αναθεώρηση επηρεάζει μόνο αυτή την περίοδο ή την περίοδο της αναθεώρησης και μελλοντικές περιόδους αν η αναθεώρηση επηρεάζει τόσο την τρέχουσα όσο και μελλοντικές περιόδους.

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)

(ε) Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων (συνέχεια)
Συγκεκριμένα, πληροφορίες για σημαντικές εκτιμήσεις, αβεβαιότητες και κρίσιμες κρίσεις στην εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών οι οποίες έχουν την πιο σημαντική επίδραση στα ποσά που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις περιγράφονται πιο κάτω:

- Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις
  Το Ταμείο εξετάζει αν υπάρχουν ενδείξεις αναφορικά με την πιθανότητα μη είσπραξης των οφειλόμενων ποσών από τις εμπορικές και άλλες απαιτήσεις. Οι ενδείξεις στις οποίες βασίζεται η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις είναι το ιστορικό αποπληρωμής και η οικονομική κατάσταση του χρεώστη. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό και δημιουργείται ανάλογη πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Το ποσό της πρόβλεψης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η αναθεώρηση του πιστωτικού κινδύνου είναι συνεχής και η μεθοδολογία και οι υποθέσεις για υπολογισμό της πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων εξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και αναπροσαρμόζονται ανάλογα.

- Εύλογη αξία ακινήτων για επένδυση
  Η εύλογη αξία των ακινήτων για επένδυση προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Το Ταμείο ασκεί κρίση για την επιλογή διαφόρων μεθόδων αποτίμησης και κάνει υποθέσεις οι οποίες βασίζονται κυρίως στην κατάσταση της αγοράς σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η εύλογη αξία των ακινήτων για επένδυση έχει υπολογιστεί με βάση την εύλογη αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται.

- Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων
  Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Το Ταμείο ασκεί κρίση για την επιλογή διαφόρων μεθόδων αποτίμησης και κάνει υποθέσεις οι οποίες βασίζονται κυρίως στην κατάσταση της αγοράς σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει υπολογιστεί με βάση την εύλογη αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται.

- Αξία επενδύσεων σε μη εισηγμένες εταιρείες
  Για την αποτίμηση των μη εισηγμένων επενδύσεων το Ταμείο χρησιμοποιεί διάφορες μεθόδους αποτίμησης. Οι μέθοδοι αυτοί στηρίζονται πάνω σε κάποιες υποθέσεις που γίνονται από τη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου με βάση τα δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς.

- Απομείωση επενδύσεων υπό κατασκευή
  Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για τη διαφορά της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού του στοιχείου ενεργητικού. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της εύλογης αξίας του στοιχείου ενεργητικού μείον έξοδα πωλήσεως και της αξίας λόγω χρήσης.

2. ΒΑΣΗ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ (συνέχεια)

(ε) Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων (συνέχεια)

- Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε αναπόσβεστο κόστος
  Το ποσό της απομείωσης επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών.

(στ) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης
Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Οι ακόλουθες λογιστικές πολιτικές εφαρμόστηκαν με συνέπεια κατά τα υπό αναφορά έτη για τα αποτελέσματα χρήσης και για την παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης του Ταμείου.

Αναγνώριση εισοδημάτων
Τα εισοδήματα του Ταμείου αναγνωρίζονται ως εξής:

- Εισόδημα από επενδύσεις
  Μερίσματα από επενδύσεις αναγνωρίζονται όταν αποδειχθεί το δικαίωμα του Ταμείου να εισπράξει. Φόροι που έχουν παρακρατηθεί μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Οι τόκοι εισπρακτέοι από επενδύσεις αναγνωρίζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων.

  Το κέρδος ή η ζημία από την εκποίηση επενδύσεων το οποίο αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ των καθαρών εισπράξεων και της λογιστικής αξίας των επενδύσεων που εκποιούνται, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

  Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας των επενδύσεων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την ημερομηνία αναφοράς και της μέσης τιμής κόστους αντιπροσωπεύει μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή μη πραγματοποιηθείσες ζημίες και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα στην περίοδο που αυτή προκύπτει.

- Εισόδημα από ενοίκια
  Το εισόδημα από ενοίκια αναγνωρίζεται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων ανάλογα με την ουσία των σχετικών συμφωνιών.

- Έσοδα από τόκους
  Τα εισοδήματα από τόκους αναγνωρίζονται κατ' αναλογία χρόνου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (συνέχεια)

- Πιστωτικά μερίσματα
  Τα πιστωτικά μερίσματα αναγνωρίζονται όταν αποδειχθεί το δικαίωμα του Ταμείου να εισπράξει.

Ακίνητα για επένδυση υπό κατασκευή
Τα ακίνητα για επένδυση υπό κατασκευή παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης.

Ακίνητα για επένδυση
Τα ακίνητα για επένδυση, που περιλαμβάνουν κυρίως καταστήματα, γραφεία, οικόπεδα και διαμερίσματα, κατέχονται από το Ταμείο για μακροπρόθεσμες αποδόσεις ενοικίου και/ή για κεφαλαιακή ενίσχυση και δεν χρησιμοποιούνται από το ίδιο. Τα ακίνητα για επένδυση παρουσιάζονται σε εύλογη αξία, που αντιπροσωπεύει την ελεύθερη αγοραία αξία καθοριζόμενη ετησίως από ανεξάρτητους επαγγελματίες εγκεκριμένους εκτιμητές. Μεταβολές στις εύλογες αξίες καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Ένα στοιχείο ακινήτων για επένδυση διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν αποσύρεται μόνιμα από τη χρήση και δεν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη συνεχή χρήση του περιουσιακού στοιχείου. Το κέρδος ή ζημία που προκύπτει κατά τη διαγραφή του ακινήτου (υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου) περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα στην περίοδο κατά την οποία το ακίνητο διαγράφεται.

Θυγατρικές εταιρείες
Θυγατρικές εταιρείες είναι αυτές που ελέγχονται από το Ταμείο. Ο έλεγχος υπάρχει όταν το Ταμείο έχει τη δύναμη να κατευθύνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές πολιτικές της οικονομικής οντότητας στην οποία συμμετέχει ώστε να αποκτά οφέλη από τις δραστηριότητες της.

Οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες λογιστικοποιούνται ως επενδύσεις στην εύλογη αξία. Κέρδη ή ζημίες από την επανεκτίμηση επενδύσεων σε εξαρτημένες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στη σημείωση 7.

Χρηματοοικονομικά μέσα
Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται από τη στιγμή που το Ταμείο καθίσταται ένα μέρος των συμβαλλόμενων του χρηματοοικονομικού μέσου.

(i) Απαιτήσεις από εμπορικές δραστηριότητες
Οι απαιτήσεις από εμπορικές δραστηριότητες αρχικά επιμετρώνται στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Κατάλληλες προβλέψεις για εκτιμώμενα μη ανακτήσιμα ποσά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι το περιουσιακό στοιχείο έχει απομειωθεί. Η αναγνωριζόμενη πρόβλεψη επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο που ίσχυε κατά την αρχική αναγνώριση.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

(ii) Δάνεια που παραχωρήθηκαν

Τα δάνεια που δημιουργούνται από το Ταμείο με την παροχή χρημάτων απευθείας στο δανειζόμενο ταξινομούνται ως δάνεια και παρουσιάζονται σε αποσβεσθείσα τιμή κτήσης μείον τυχόν απομείωση στην αξία. Η αποσβεσθείσα τιμή κτήσης είναι η εύλογη αξία του δανείου που παραχωρήθηκε μετά την αφαίρεση των αποπληρωμών κεφαλαίου, πλέον ή μείον τη συσσωρευμένη απόσβεση χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου της τυχόν διαφοράς μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού στη λήξη και μείον οποιαδήποτε μείωση για απομείωση ή επισφαλείς απαιτήσεις. Όλα τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν παραχωρούνται τα χρήματα στο δανειζόμενο.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή μιας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων) και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί επακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές πληρωμές ή εισπράξεις μετρητών που αντιστοιχούν στην αναμενόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

(iii) Επενδύσεις

Το Ταμείο ταξινομεί τις επενδύσεις του σε μετοχές και ομόλογα στις ακόλουθες κατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία και επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη. Η ταξινόμηση των επενδύσεων εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν οι επενδύσεις. Η Διαχειριστική Επιτροπή αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των επενδύσεων κατά την αρχική αναγνώριση.

- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία

  Στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται όλες οι επενδύσεις εκτός από τις επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη.

- Επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη

  Επενδύσεις με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές και με σταθερή λήξη τις οποίες η Διαχειριστική Επιτροπή έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη τους, ταξινομούνται ως επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη.

Αγορές και πωλήσεις επενδύσεων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Ταμείο δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα να εισπραχθούν χρηματικές ροές από τις επενδύσεις έχει λήξει ή έχει μεταφερθεί και το Ταμείο έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλα τα ρίσκα και οφέλη ιδιοκτησίας.

Οι επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τυχόν απομείωση στην αξία.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

(iii) Επενδύσεις (συνέχεια)

Πραγματοποιηθέντα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες που προέρχονται από μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε εύλογη αξία περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα στην περίοδο που προκύπτουν.

Η εύλογη αξία των επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε μια ενεργή αγορά βασίζεται στη χρηματιστηριακή τιμή πλειοδότησης. Εάν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο δεν είναι ενεργή όπως επίσης και για μη εισηγμένες μετοχές, το Ταμείο προσδιορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών που έγιναν σε καθαρά εμπορική βάση, αναφορά σε παρόμοιους τίτλους και μεθόδους προεξοφλημένων ταμειακών ροών κάνοντας μέγιστη χρήση δεδομένων της αγοράς και ελάχιστη χρήση εσωτερικών δεδομένων του Ταμείου.

(iv) Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών
Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών περιλαμβάνουν μετρητά και καταθέσεις όψεως και άλλες βραχυπρόθεσμες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις οι οποίες είναι εύκολα μετατρέψιμες σε ένα γνωστό ποσό μετρητών και υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

(v) Υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες
Οι υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες αρχικά επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρησιμοποίηση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Διαγραφή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου ή
- διατηρούνται τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνεται συμβατική υποχρέωση για την καταβολή των ταμειακών ροών σε τρίτο μέρος ή
- έχουν μεταβιβαστεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του περιουσιακού στοιχείου ή έχει αναλάβει συμβατική υποχρέωση να καταβάλει τις ταμειακές ροές σε τρίτο μέρος, και: είτε (α) έχουν μεταβιβαστεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, είτε (β) δεν έχουν ούτε μεταβιβαστεί ούτε διατηρηθεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου, αλλά δεν έχει διατηρηθεί ο έλεγχός του.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν εξοφλείται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που ανταλλάσσεται από μια άλλη με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση καθαρών περιουσιακών στοιχείων, όταν υπάρχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν και υπάρχει η πρόθεση είτε διακανονισμού του καθαρού υπολοίπου, είτε είσπραξης του ποσού της απαίτησης με ταυτόχρονη εξόφληση της υποχρέωσης. Αυτό δεν συμβαίνει κατά κανόνα με κύριες συμφωνίες συμψηφισμού, και τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις παρουσιάζονται συνολικά στην κατάσταση καθαρών περιουσιακών στοιχείων.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν το Ταμείο έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση που προκύπτει από προηγούμενα γεγονότα, είναι πιθανό να υπάρξει ροή στοιχείων ενεργητικού για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης, και το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Όταν το Ταμείο αναμένει η πρόβλεψη να αποπληρωθεί, για παράδειγμα με βάση ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, η αποπληρωμή αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό στοιχείο ενεργητικού μόνο όταν η αποπληρωμή είναι σχεδόν βεβαία.

Συγκριτικά ποσά

Όπου χρειάζεται τα συγκριτικά ποσά αναπροσαρμόζονται για να συνάδουν με τις μεταβολές στην παρουσίαση του τρέχοντος έτους.

4. ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Το Ταμείο διενεργεί ετησίως ανεξάρτητη αναλογιστική εκτίμηση των υποχρεώσεων για την παροχή ωφελημάτων αφυπηρέτησης με σκοπό να καθοριστούν τόσο η επάρκεια των περιουσιακών στοιχείων σε σχέση με τις υποχρεώσεις του Ταμείου, όσο και το ύψος των μελλοντικών εισφορών της Αρχής. Για τυχόν ελλείμματα τα οποία αποκαλύπτονται από τις εκτιμήσεις αυτές συνομολογείται μεταξύ του Ταμείου και της Αρχής Σχέδιο Ανάκαμψης, το οποίο υποβάλλεται στον Έφορο Ταμείων Επαγγελματικών Παροχών για έγκριση και με βάση το οποίο γίνονται οι ανάλογες πληρωμές από την Αρχή. Σύμφωνα με την τελευταία αναλογιστική εκτίμηση που πραγματοποιήθηκε από το Ταμείο για σκοπούς χρηματοδότησης από ανεξάρτητους επαγγελματίες αναλογιστές με βάση τη μέθοδο "Attained Age" για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, το επίπεδο χρηματοδότησης του Ταμείου έχει ως ακολούθως:

	2017 €	2016 €
Συνολική στοχευόμενη χρηματοδότηση / Τεχνικές προβλέψεις	**(733.181.635)**	**(746.530.306)**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**592.869.649**	**562.167.305**
Έλλειμμα χρηματοδότησης	**(140.311.986)**	**(184.363.001)**
Επίπεδο χρηματοδότησης	**80,9%**	**75,3%**

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν σε αυτήν την εκτίμηση καθώς επίσης και τις κύριες παραδοχές της προηγούμενης αναλογιστικής εκτίμησης:

Παραδοχές	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,00%	2,70%
Ρυθμός πληθωρισμού	2,00%	2,00%
Αυξήσεις μισθών	2,50%	2017: 1,50% 2018-2019: 2,00% 2020+: 2,50%
Αυξήσεις συντάξεων	2018-2020: 1,00% 2021+: 1,50%	2017: 0,00% 2018-2020: 1,00% 2021+: 1,50%
Συμπληρωματικές αυξήσεις συντάξεων (SIS)	1,00%	1,00%
Αύξηση του ορίου μέγιστων ασφαλισμένων αποδοχών	3,00%	3,00%
Πίνακας θνησιμότητας	84% του EVK2000	88% του EVK2000
Κανονική συνταξιοδότηση	Ηλικία 65	Ηλικία 65
Άλλες έξοδοι πρόωρης συνταξιοδότησης	Κανένα	Κανένα

4. ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ (συνέχεια)

Το νέο Σχέδιο Ανάκαμψης θα βασιστεί στην Αναλογιστική Μελέτη Χρηματοδότησης με ημερομηνία αναφοράς 31.12.2017 και θα συμφωνηθεί μεταξύ του Ταμείου και της Αρχής στη βάση του Αναλογιστικού Ελλείμματος Χρηματοδότησης ύψους €140.311.986.

5. ΑΚΙΝΗΤΑ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

	2017 €	2016 €
Κόστος		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	5.062.500	22.065.001
Προσθήκες	-	2.089.452
Μεταφορά στα ακίνητα για επένδυση (σημ. 6)	-	(16.689.453)
Χρέωση για απομείωση στην αξία	(304.000)	(2.402.500)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	4.758.500	5.062.500

Τα ακίνητα για επένδυση υπό κατασκευή στις 31 Δεκεμβρίου 2017 αποτελούνται από την επένδυση του Ταμείου στο έργο AERO στην Δρομολαξιά. Λόγω των συνδεδεμένων με το έργο αγωγών (σημ. 21), η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου αποφάσισε όπως τερματίσει τις εργασίες για ολοκλήρωση του έργου.

Κατά συνέπεια το Ταμείο αποφάσισε όπως η επιμέτρηση της αξίας της επένδυσης να γίνει στην εύλογη αξία της γης στην οποία βρίσκεται το υπό κατασκευή έργο, όπως αυτή εκτιμήθηκε από ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές.

6. ΑΚΙΝΗΤΑ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗ

	2017 €	2016 €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	32.862.000	18.179.000
Προσθήκες	6.799	543.480
Μεταφορά από ακίνητα για επένδυση υπό κατασκευή (σημ. 5)	-	16.689.453
Αναπροσαρμογή εύλογης αξίας	565.702	(2.549.933)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	33.434.501	32.862.000

Τα ακίνητα για επένδυση επανεκτιμούνται κάθε χρόνο στις 31 Δεκεμβρίου σε εύλογη αξία, η οποία είναι η αξία στην ελεύθερη αγορά, όπως εκτιμάται από ανεξάρτητους επαγγελματίες εγκεκριμένους εκτιμητές.

Ακίνητα για επένδυση με βάση το ιστορικό κόστος στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν: €61.705.391 (2016: €61.698.592).

7. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Λεπτομέρειες της θυγατρικής είναι ως ακολούθως:

Όνομα	Χώρα σύστασης	Κύριες δραστηριότητες	2017 Συμμετοχή %	2016 Συμμετοχή %	2017 €	2016 €
Ravico Development Limited	Κύπρος	Κατοχή ακίνητων για επένδυση	100	100	4.592.346	4.144.666

	2017 €	2016 €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	4.144.666	4.122.711
Προσθήκες	-	-
Κέρδος/(ζημιά) από επανεκτίμηση της επένδυσης	447.680	21.955
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	4.592.346	4.144.666
Συσσωρευμένη μείωση κόστους στις 31 Δεκεμβρίου	4.332.829	4.780.509

Στις 17 Νοεμβρίου 2015, το Ταμείο αποφάσισε όπως προχωρήσει στην αύξηση της επένδυσής του στην Ravico Development Limited με την απόκτηση 1.000 επιπλέον μετοχών προς €7.449.330, όπως αυτή προέκυψε από την μετατροπή των εισπρακτέων ποσών, προς το Ταμείο από την εταιρεία, σε μετοχικό κεφάλαιο. €1.710 αντιπροσωπεύουν την ονομαστική αξία των μετοχών και €7.447.620 την αξία υπέρ το άρτιο. Η καθαρή αύξηση στην εύλογη αξία της επένδυσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι €447.680 (2016: €21.955).

Η εύλογη αξία της θυγατρικής υπολογίστηκε με βάση τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της. Το κύριο περιουσιακό στοιχείο της Ravico Development Limited είναι ένα κτίριο το οποίο εκτιμήθηκε από ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές. Για αυτό το λόγο δεν παρουσιάζονται "ενοποιημένες" οικονομικές καταστάσεις.

Το εισόδημα της θυγατρικής για το 2017 αποτελείται από ενοίκια ύψους €149.725 (2016: €137.048) και το καθαρό της κέρδος ανέρχεται σε €527.679 (2016: €105.773).

8. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΤΙΜΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ

	2017 €	2016 €
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	287.159.634	164.457.021
Μη κυκλοφορούν μέρος	205.280.001	145.723.919
Κυκλοφορούν μέρος	81.879.633	18.733.102
Κυκλοφορούν μέρος	287.159.634	164.457.021

	2017 €	2016 €
Μετοχές		
Μετοχές που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	818.515	5.994.793
Μετοχές που διαπραγματεύονται σε άλλα Χρηματιστήρια	24.849.202	18.513.267
	25.667.717	24.508.060
Ομόλογα		
Κυβερνητικά ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας (2010/2020)	17.420.740	17.282.880
Κυβερνητικά ομόλογα Κυπριακής Δημοκρατίας (2011/2021) (Σημ.9)	33.246.575	-
	50.667.315	17.282.880
Αξιόγραφα		
Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ (Μετατρέψιμα αξιόγραφα κεφαλαίου)	5.544.601	5.728.773
Άλλες Επενδύσεις		
Επενδύσεις σε κατασκευαστικά έργα	28.812.500	28.812.500
Δομημένα Προϊόντα		
UBS AHL Investments (2012/2024)	4.429.800	4.457.400
Επενδυτικά Ταμεία		
Επενδύσεις στα επενδυτικά ταμεία	172.037.701	83.667.408
Σύνολο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται στην εύλογη αξία	287.159.634	164.457.021

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν αναμένεται να ρευστοποιηθούν εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς ή εκτός αν θα χρειαστεί να πωληθούν για άντληση λειτουργικού κεφαλαίου.

8. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΤΙΜΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ (συνέχεια)

Τα ακόλουθα περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα σε σχέση με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία:

	2017 €	2016 €
Κέρδος εύλογης αξίας από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία:		
Κέρδος από αποτίμηση ομολόγων (Σημ.9)	3.288.874	-
Κέρδος στην εύλογη αξία των μετοχών	420.824	703.521
Κέρδος/(ζημιά) στην εύλογη αξία των ομολόγων	137.860	(23.920)
Ζημιά στην εύλογη αξία των αξιογράφων	(184.172)	(2.401.364)
Κέρδος στην εύλογη αξία των κατασκευαστικών έργων	-	349.500
Κέρδος στην εύλογη αξία των επενδυτικών ταμείων	1.473.397	2.234.351
	5.136.783	862.088
Κέρδος/(ζημιά) από πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε εύλογη αξία	290.873	(333.883)
Καθαρό κέρδος από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία	5.427.656	528.205

Η έκθεση του Ταμείου σε κίνδυνο αγοράς αναφορικά με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία γνωστοποιείται στη σημείωση 17 των οικονομικών καταστάσεων.

9. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΟΤΙΜΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΣΤΑΘΕΡΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΞΗ

	2017 €	2016 €
Αξίες σε Κυβερνητικά χρεόγραφα	-	46.991.019
Αξίες σε αξιόγραφα Κυπριακών τραπεζών	3.409.626	3.441.838
	3.409.626	50.432.857

	2017 €	2016 €
Μη κυκλοφορούν μέρος	-	33.399.539
Κυκλοφορούν μέρος	3.409.626	17.033.318
	3.409.626	50.432.857

Κατά τη διάρκεια του έτους κυβερνητικά ομόλογα, ύψους €17.080.786 έληξαν και εξαργυρώθηκαν από το Ταμείο (αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016: €17.033.318). Κέρδος ύψους €47.468 αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του έτους από τα εν λόγω ομόλογα.

Στις 29 Μαρτίου 2018, κυβερνητικά ομόλογα λήξης 2021, πωλήθηκαν στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου προς €34.261.470 (συμπεριλαμβανομένων συσσωρευμένων καθαρών τόκων μέχρι τις 29 Μαρτίου 2018, ύψους €1.014.895). Ως εκ τούτου τα εν λόγω ομόλογα αναταξινομήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2017 στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία (Σημ.8). Η εύλογη αξία του ομολόγου στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν €33.246.575 (αξία ομολόγου στις 31 Δεκεμβρίου 2016: €29.957.701). Το Ταμείο, κατά το 2017, αναγνώρισε μη πραγματοποιηθέν κέρδος ύψους €3.288.874 από την αποτίμηση του ομολόγου σε εύλογη αξία.

9. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΟΤΙΜΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΣΤΑΘΕΡΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΞΗ (συνέχεια)

Οι επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν έχουν λήξει εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς.

Η έκθεση του Ταμείου σε κίνδυνο αγοράς αναφορικά με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία γνωστοποιείται στη σημείωση 17 των οικονομικών καταστάσεων.

10. ΔΑΝΕΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ

	2017 €	2016 €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	28.482.500	28.482.500
Αντιστροφή απομείωσης	31.204.934	-
Πραγματοποιθείσα ζημία κατά την εκχώρηση δανείου	(8.174.934)	
Αποπληρωμές	(34.500.000)	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	17.012.500	28.482.500

Το Ταμείο προχώρησε στην παραχώρηση δανείων σε μη μέλη για ανάπτυξη ακινήτων τα οποία δεν συνάδουν με την Δήλωση Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής του Ταμείου. Το συνολικό ποσό των δανείων που παραχωρήθηκαν σε μη μέλη για ανάπτυξη ακινήτων πριν οποιαδήποτε απομείωση της αξίας τους ανέρχεται σε €54,9εκ., εκ του οποίου τα €6,5εκ. δόθηκαν το 2013 και τα €48,4εκ. το 2012.

Στις 28 Σεπτεμβρίου 2017 η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου ενέκρινε την συμφωνία μεταξύ του Ταμείου, του δανειζόμενου (K. Athienitis (Shopping Malls) Ltd και της Τράπεζας Κύπρου (η "Τράπεζα") σύμφωνα με την οποία όλα τα νομικά και επωφελή δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των εξασφαλίσεων που απορρέουν από την δανειακή σύμβαση με τον δανειζόμενο, μεταφέρονται στην Τράπεζα προς €33.000.000 ως αντάλλαγμα. Κατά την ημερομηνία της συμφωνίας το υπόλοιπο του δανείου, συμπεριλαμβανομένου τόκων ανερχόταν, στα €41.174.934 (2016: €39.292.654) και η λογιστική αξία στα €10.670.000 (αξία καταναγκαστικής πώλησης των εξασφαλίσεων).

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω συμφωνίας αντιστροφή απομείωσης ύψους €30.504.934, καθώς επίσης και ζημιά ύψους €8.174.934 αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα του έτους (καθαρή επίδραση στο πλεόνασμα του έτους ύψους €22.330.000).

Στα δάνεια εισπρακτέα συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους €23.409.647 (2016: €24.909.647) πλέον συσσωρευμένοι τόκοι εισπρακτέοι ύψους €11.515.472 (2016:€8.901.976) τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Κατά τη διάρκεια του 2017 το Ταμείο έλαβε από τον δανειζόμενο (F.G. Premises & F.G. Accommodation Lt) ποσό ύψους €1.500.000 ως μέρος αποπληρωμής του δανείου και προχώρησε στην ελευθέρωση μέρους των εξασφαλίσεων ύψους €800.000 (αξία καταναγκαστικής πώλησης), μειώνοντας έτσι την ανακτήσιμη αξίας των εμπράγματων εξασφαλίσεων στα €17.012.500 (2016: €17.812.500). Ως εκ τούτου αντιστροφή απομείωσης ύψους €700.000 αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του έτους.

Η Διαχειριστική Επιτροπή απομείωσε το εν λόγω δάνειο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017 κατά €17.912.619 (2016: €15.999.123). Το ποσό της ζημίας επιμετρήθηκε ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της επένδυσης και της ανακτήσιμης αξίας των εξασφαλίσεων που κατέχει το Ταμείο.

Οι τόκοι εισπρακτέοι για το έτος ανέρχονται σε €4.495.776 (2016: €4.870.454) και δεν αναγνωρίζονται σαν εισόδημα αφού απομειώνονται κάθε έτος.

10. ΔΑΝΕΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ (συνέχεια)

Τα δάνεια είναι όλα σε Ευρώ και είναι αποπληρωτέα ως ακολούθως:

	2017 €	2016 €
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	17.012.500	14.400.000
Πέραν των πέντε ετών	-	14.082.500
	17.012.500	28.482.500

Τα δάνεια εισπρακτέα αφορούν δάνεια σε εταιρείες για χρηματοδοτήσεις έργων και εξασφαλίζονται με υποθήκες των ακινήτων των εν λόγω έργων.

Η έκθεση του Ταμείου σε πιστωτικό κίνδυνο γνωστοποιείται στη σημείωση 17 των οικονομικών καταστάσεων.

Το επιτόκιο στα εισπρακτέα ποσά είναι ως εξής:

	2017 %	2016 %
Δάνεια εισπρακτέα	6,5	6,5

11. ΑΛΛΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΣ

	2017 €	2016 €
Εμπορικά εισπρακτέα - καθαρά	88.183	52.527
Εισπρακτέα από θυγατρική εταιρεία (Σημ.16)	192.407	112.407
Δεδουλευμένοι τόκοι εισπρακτέοι	3.800.107	3.809.878
Λοιπές απαιτήσεις	569.383	294.289
Εισπρακτέα ποσά από πωλήσεις επενδύσεων	1.029.220	-
	5.679.300	4.269.101

Το Ταμείο δεν αναγνώρισε ζημία για την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων κατά τη διάρκεια των ετών που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016.

Η έκθεση του Ταμείου σε πιστωτικό κίνδυνο και ζημίες απομείωσης αναφορικά με εισπρακτέα ποσά γνωστοποιείται στη σημείωση 17 των οικονομικών καταστάσεων.

12. ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

	2017 €	2016 €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	-	41.081.017
Προσθήκες	-	-
Αποπληρωμές	-	(41.081.017)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	-	-

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016, το Ταμείο δεν κατείχε γραμμάτια δημοσίου.

13. ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

Τα υπόλοιπα με τράπεζες και επενδυτικές εταιρείες αναλύονται ως ακολούθως:

	2017 €	2016 €
Μετρητά με επενδυτικές εταιρείες	1.522.692	1.833.846
Τρεχούμενοι λογαριασμοί	9.803.900	58.269.663
Λογαριασμοί προειδοποίησης	3.744	1.265.892
Εμπρόθεσμες καταθέσεις	229.692.285	213.996.027
	241.022.621	275.365.428

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016, το Ταμείο δεν είχε οποιεσδήποτε δεσμεύσεις καταθέσεων υπέρ τρίτων.

Το πραγματικό επιτόκιο στις τραπεζικές καταθέσεις ήταν 0,05%-2,05% (2016: 0,05%-2,15%).

Η έκθεση του Ταμείου σε πιστωτικό κίνδυνο αναφορικά με μετρητά και αντίστοιχα μετρητών γνωστοποιείται στη σημείωση 17 των οικονομικών καταστάσεων.

14. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	2017 €	2016 €
Κοινωνικές ασφαλίσεις και άλλοι φόροι	316.165	313.782
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	11.026	17.046
Οφειλόμενα έξοδα	57.537	37.585
Άλλες υποχρεώσεις	2.230.205	1.391.074
Άλλοι φόροι και επιβαρύνσεις	412.500	-
Εκτακτη εισφορά για την άμυνα	1.171.946	1.149.281
	4.199.379	2.908.768

Η έκθεση του Ταμείου σε κίνδυνο ρευστότητας αναφορικά με χρηματοοικονομικά μέσα γνωστοποιείται στη σημείωση 17 των οικονομικών καταστάσεων.

15. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Τον Μάρτιο του 2016 η Κύπρος κατάφερε να ολοκληρώσει με επιτυχία το πρόγραμμα προσαρμογής στα πλαίσια του τριετούς μνημονίου συναντίληψης που συμφωνήθηκε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (συλλογικά αναφέρονται η "Τρόικα") με το οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία διασφάλιζε τη χρηματοδότηση των οικονομικών της αναγκών για την τριετία 2013 – 2015 μέχρι του ποσού των €10 δις από το οποίο χρειάστηκε να αντλήσει μόνο €7 δις.

Έκτοτε η Κυπριακή Οικονομία ακολουθεί θετική πορεία και οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας έχουν αναβαθμίσει την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας. Παρόλο που υπάρχουν ενδείξεις βελτίωσης, ιδίως στο μακροοικονομικό περιβάλλον της οικονομίας της χώρας, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης του ΑΕΠ και της μείωσης των ποσοστών ανεργίας, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις. Οι κίνδυνοι για τις προοπτικές ανάπτυξης της οικονομίας σχετίζονται με τα υψηλά επίπεδα των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο τραπεζικό σύστημα και την απώλεια δυναμικής στον τομέα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με συναφείς κινδύνους για τα δημόσια οικονομικά.

Η οικονομική κατάσταση που περιγράφεται πιο πάνω, πιθανόν να επηρεάσει τις προβλέψεις της Διαχειριστικής Επιτροπής για τις αναμενόμενες ταμειακές ροές αναφορικά με την αξιολόγηση απομείωσης για χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Η Διαχειριστική Επιτροπή δεν είναι σε θέση να προβλέψει όλες τις εξελίξεις που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στην οικονομία της Κύπρου και κατά συνέπεια, ποια επίδραση, αν υπάρχει, θα μπορούσαν να έχουν στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, τις ταμειακές ροές και τη χρηματοοικονομική θέση του Ταμείου.

Με βάση την αξιολόγηση που έγινε, η Διαχειριστική Επιτροπή έχει καταλήξει στο ότι δεν χρειάζονται άλλες προβλέψεις πέραν αυτών που έχουν ήδη αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις και δεν χρειάζεται οποιαδήποτε χρέωση απομείωσης σε άλλα χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ταμείου. Η Διαχειριστική Επιτροπή εκτιμά ότι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του Ταμείου και την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών τους στο παρόν επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον.

Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου εκτιμά ότι λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του Ταμείου και την επέκταση των εργασιών του στο παρόν επιχειρηματικό και οικονομικό περιβάλλον.

16. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με συγγενικά μέρη είναι τα ακόλουθα:

Εισπρακτέα από θυγατρική εταιρεία (Σημ.11)

		2017	2016
		€	€
Όνομα	Είδος συναλλαγών		
Ravico Development Limited	Χρηματοδοτικές	192.407	112.407
		192.407	112.407

17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Παράγοντες χρηματοοικονομικών κινδύνων
Το Ταμείο εκτίθεται στους ακόλουθους κινδύνους που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που κατέχει:

- Πιστωτικό κίνδυνο
- Κίνδυνο ρευστότητας
- Κίνδυνο αγοράς
- Κίνδυνο συμμόρφωσης
- Νομικό κίνδυνο
- Άλλοι κίνδυνοι

Η Διαχειριστική Επιτροπή έχει τη συνολική ευθύνη για την υιοθέτηση και επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης των χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ταμείου.

Οι πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ταμείου υιοθετούνται για να εντοπίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει το Ταμείο, να τίθενται κατάλληλα όρια κινδύνων και ελέγχων, να παρακολουθούνται οι κίνδυνοι και η τήρηση των ορίων. Οι πολιτικές και τα συστήματα διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων αναθεωρούνται συχνά για να αντανακλούν τις μεταβολές στις συνθήκες αγοράς και στις δραστηριότητες του Ταμείου.

(i) Πιστωτικός κίνδυνος
Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλόμενων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία αναφοράς.

17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

(i) Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων ήταν:

	2017 €	2016 €
Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη	3.409.626	50.432.857
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία	287.159.634	164.457.021
Δάνεια εισπρακτέα	17.012.500	28.482.500
Άλλα εισπρακτέα και προπληρωμές	5.679.300	4.156.694
Μετρητά με επενδυτικές εταιρείες	1.522.691	1.833.846
Τρεχούμενοι λογαριασμοί	9.803.900	58.269.663
Λογαριασμοί προειδοποίησης	3.744	1.265.892
Εμπρόθεσμες καταθέσεις	229.692.285	213.996.027
Εισπρακτέα από συγγενικές εταιρείες	192.407	112.407
	554.476.087	523.006.907

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Το Ταμείο εφαρμόζει διαδικασίες που να βεβαιώνουν ότι τα εισπρακτέα που προέρχονται από πρόσωπα (νομικά και φυσικά) με κατάλληλη ιστορία αξιοπιστίας και παρακολουθεί σε συνεχή βάση την χρονολογική κατάσταση των εισπρακτέων.

Το Ταμείο δημιουργεί μια πρόβλεψη για απομείωση η οποία αντιπροσωπεύει την εκτίμηση για ζημίες που προέκυψαν σε σχέση με εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις. Τα κυριότερα στοιχεία αυτής της πρόβλεψης αφορούν συγκεκριμένες προβλέψεις που σχετίζονται με ξεχωριστά σημαντικά ποσά και γενικές προβλέψεις σε σχέση με ομάδες παρόμοιων περιουσιακών στοιχείων για ζημίες που έχουν προκύψει αλλά δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμη.

Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Η πιστωτική ποιότητα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα, μπορεί να καθοριστεί με αναφορά σε εξωτερικές πιστωτικές αξιολογήσεις (κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, αν υπάρχουν) ή σε ιστορικές πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά αθέτησης εκπλήρωσης υποχρεώσεων από τα συμβαλλόμενα μέρη.

17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

(i) Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

	2017 €	2016 €
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		
A2	99.464	9.999.674
B1	5.000.060	-
Caa1	86.356.987	124.148.741
Χωρίς αξιολόγηση	149.566.110	141.217.013
	241.022.621	275.365.428
Κατηγορίες ομολόγων, αξιογράφων και χρεογράφων με βάση την εξωτερική πιστωτική αξιολόγηση		
B1	50.667.315	64.273.899
Caa1	5.544.601	5.728.773
Χωρίς αξιολόγηση	3.409.626	3.441.838
	59.621.542	73.444.510

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν είναι ούτε ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα δεν έχει τύχει επαναδιαπραγμάτευσης.

(ii) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν η λήξη των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Το Ταμείο εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως τη διατήρηση ικανοποιητικών ποσών ρευστών διαθεσίμων.

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, περιλαμβανομένων των εκτιμημένων πληρωμών τόκου:

31 Δεκεμβρίου 2017	Λογιστική αξία €	Συμβατικές ταμειακές ροές €	Εντός 3 μηνών €	Μεταξύ 3 και 12 μηνών €	Μεταξύ 1-5 ετών €	Πέραν των 5 ετών €
Λοιπές υποχρεώσεις	2.230.205	2.230.205	-	2.230.205	-	-
	2.230.205	2.230.205	-	2.230.205	-	-

17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

(ii) Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2016	Λογιστική αξία €	Συμβατικές ταμειακές ροές €	Εντός 3 μηνών €	Μεταξύ 3 και 12 μηνών €	Μεταξύ 1-5 ετών €	Πέραν των 5 ετών €
Λοιπές υποχρεώσεις	1.391.074	1.391.074	-	1.391.074	-	-
	1.391.074	1.391.074	-	1.391.074	-	-

(iii) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος όπου μεταβολές στις τιμές αγοράς, όπως συναλλαγματικές αξίες, αξίες επιτοκίων και τιμές μετοχών, θα επηρεάσουν το εισόδημα ή την αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει το Ταμείο.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η αύξηση της τιμής των μετοχών κατά 5% στις 31 Δεκεμβρίου 2017 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα περιουσιακά στοιχεία κατά €1.283.386 (2016: €1.225.403) και στα αποτελέσματα κατά €1.283.386 (2016: €1.255.403). Σε περίπτωση μείωσης 5% θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα περιουσιακά στοιχεία και τα αποτελέσματα.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Το Ταμείο εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου αναφορικά με τα εισπρακτέα τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία του. Τα εισπρακτέα ποσά με κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτουν το Ταμείο σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Τα εισπρακτέα ποσά με σταθερά επιτόκια εκθέτει το Ταμείο σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά την εύλογη αξία. Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Κατά την ημερομηνία παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων η ανάλυση των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών μέσων σε σχέση με τα επιτόκια ήταν:

	2017 €	2016 €
Χρηματοοικονομικά μέσα σταθερού επιτοκίου		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	308.702.436	368.121.827
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου		
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	3.409.626	3.441.838
	312.112.062	371.563.665

17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ (συνέχεια)

(iii) Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος επιτοκίου (συνέχεια)

Ανάλυση ευαισθησίας

Η αύξηση των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες στις 31 Δεκεμβρίου 2017 θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Ο υπολογισμός αυτός προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα οι τιμές συναλλάγματος παραμένουν σταθεροί. Σε περίπτωση μείωσης των επιτοκίων κατά 100 βασικές μονάδες θα προκύψει η ίδια αλλά αντίθετη επίδραση στα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα.

	Ίδια κεφάλαια		Αποτελέσματα	
	2017	2016	2017	2016
	€	€	€	€
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου	34.096	34.442	34.096	34.442
	34.096	34.442	34.096	34.442

(iv) Κίνδυνος συμμόρφωσης

Ο κίνδυνος συμμόρφωσης είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας, συμπεριλαμβανομένης και απώλειας από πρόστιμα και άλλες ποινές, που απορρέει από τη μη συμμόρφωση με τους νόμους και κανονισμούς της Πολιτείας. Το Ταμείο έχει μηχανισμούς παρακολούθησης των κινδύνων αυτών.

(v) Νομικός κίνδυνος

Ο νομικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας, διακοπής των λειτουργιών του Ταμείου ή οποιασδήποτε άλλης αρνητικής κατάστασης που πηγάζει από την πιθανότητα μη εφαρμογής ή παράβασης νομικών συμβάσεων και κατά συνέπεια νομικών αγωγών. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται μέσω των συμβολαίων που χρησιμοποιεί το Ταμείο για να εκτελεί τις εργασίες του.

(vi) Άλλοι κίνδυνοι

Το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον που επικρατεί στην Κύπρο και διεθνώς ενδέχεται να επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τις δραστηριότητες του Ταμείου. Έννοιες όπως ο πληθωρισμός, η ανεργία και εξέλιξη του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) είναι άμεσα συνυφασμένες με την οικονομική πορεία της κάθε χώρας και οποιαδήποτε μεταβολή αυτών καθώς και του εν γένει οικονομικού περιβάλλοντος δύναται να προκαλέσει αλυσιδωτές αντιδράσεις σε όλους τους τομείς επηρεάζοντας ανάλογα το Ταμείο.

Διαχείριση κεφαλαίου

Το Ταμείο διαχειρίζεται τα κεφάλαιά του ούτως ώστε να διασφαλίζει ότι θα συνεχίσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα και ταυτόχρονα να έχει ικανοποιητική απόδοση για τα μέλη μέσω της επενδυτικής πολιτικής που εφαρμόζει. Η γενική στρατηγική του Ταμείου δεν έχει αλλάξει από το προηγούμενο έτος.

18. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ

Ιεραρχία εύλογης αξίας

Τα διαφορετικά επίπεδα της ιεραρχίας εύλογης αξίας ορίζονται ως εξής:

- Επίπεδο 1 - τιμές χρηματιστηρίου (χωρίς διόρθωση) σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- Επίπεδο 2 - πληροφορίες πέραν των τιμών χρηματιστηρίου που περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1 και που αφορούν τα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις, είτε άμεσα (δηλαδή τιμές) είτε έμμεσα (δηλαδή που πηγάζουν από τις τιμές).
- Επίπεδο 3 - πληροφορίες για το περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση που δεν βασίζονται σε δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς.

Οι εύλογες αξίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Ταμείου είναι περίπου οι ίδιες όπως και τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση καθαρών περιουσιακών στοιχείων, όπως παρουσιάζονται στον πίνακα πιο κάτω:

18. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ (συνέχεια)

31/12/2017

	Επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη €	Περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία €	Δάνεια, εισπρακτέα και άλλα χρηματο-οικονομικά στοιχεία €	Δάνεια και άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις €	Σύνολο €	Επίπεδο 1 €	Επίπεδο 2 €	Επίπεδο 3 €	Σύνολο €
Περιουσιακά στοιχεία									
Ακίνητα για επένδυση υπό κατασκευή	-	-	4.758.500	-	4.758.500	-	-	4.758.500	4.758.500
Ακίνητα για επένδυση	-	33.434.501	-	-	33.434.501	-	-	33.434.501	33.434.501
Επενδύσεις σε θυγατρική εταιρεία	-	4.592.346	-	-	4.592.346	-	-	4.592.346	4.592.346
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία	-	287.159.634	-	-	287.159.634	25.667.717	232.679.417	28.812.500	287.159.634
Επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη	3.409.626	-	-	-	3.409.626	-	3.409.626	-	3.409.626
Δάνεια εισπρακτέα	-	-	17.012.500	-	17.012.500	-	-	17.012.500	17.012.500
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	-	-	241.022.621	-	241.022.621	-	-	241.022.621	241.022.621
Άλλα εισπρακτέα και προπληρωμές	-	-	5.679.300	-	5.679.300	-	-	5.679.300	5.679.300
Σύνολο	3.409.626	325.186.481	268.472.921	-	597.069.028	25.667.717	236.089.043	335.312.268	597.069.028
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις									
Λοιπές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον νόμο)	-	-	-	2.230.205	2.230.205	-	-	2.230.205	2.230.205
Σύνολο	-	-	-	2.230.205	2.230.205	-	-	2.230.205	2.230.205

18. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΥΛΟΓΕΣ ΑΞΙΕΣ (συνέχεια)

31/12/2016

	Επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη €	Περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία €	Δάνεια, εισπρακτέα και άλλα χρηματο-οικονομικά στοιχεία €	Δάνεια και άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις €	Σύνολο €	Επίπεδο 1 €	Επίπεδο 2 €	Επίπεδο 3 €	Σύνολο €
Περιουσιακά στοιχεία									
Ακίνητα για επένδυση υπό κατασκευή	-	-	5.062.500	-	5.062.500	-	-	5.062.500	5.062.500
Ακίνητα για επένδυση	-	32.862.000	-	-	32.862.000	-	-	32.862.000	32.862.000
Επενδύσεις σε θυγατρική εταιρεία	-	4.144.666	-	-	4.144.666	-	-	4.144.666	4.144.666
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε εύλογη αξία	-	164.457.021	-	-	164.457.021	24.508.060	111.136.461	28.812.500	164.457.021
Επενδύσεις που αποτιμούνται με σταθερή απόδοση μέχρι τη λήξη	50.432.857	-	-	-	50.432.857	-	50.432.857	-	50.432.857
Δάνεια εισπρακτέα	-	-	28.482.500	-	28.482.500	-	-	28.482.500	28.482.500
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	-	-	275.365.428	-	275.365.428	-	-	275.365.428	275.365.428
Άλλα εισπρακτέα και προπληρωμές	-	-	4.269.101	-	4.269.101	-	-	4.269.101	4.269.101
Σύνολο	50.432.857	201.463.687	313.179.529	-	565.076.073	24.508.060	161.569.318	378.998.695	565.076.073
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις									
Λοιπές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον νόμο)	-	-	-	1.391.074	1.391.074	-	-	1.391.074	1.391.074
Σύνολο	-	-	-	1.391.074	1.391.074	-	-	1.391.074	1.391.074

19. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (και 2016) υπήρχαν εκκρεμείς αγωγές εναντίον του Ταμείου σε σχέση με τις δραστηριότητες του, οι κύριες εκ των οποίων είναι:

α) Αγωγή 2780/2014 της WADNIC TRADING LTD εναντίον του Ταμείου για €4,5εκ. Η υπόθεση σχετίζεται άμεσα με την αγωγή 2200/2016 του Ταμείου εναντίον της WADNIC TRADING LTD και άλλων για €22,9εκ, η οποία λαμβάνει υπόψη την ύπαρξη καταδικαστικής απόφασης για την υπόθεση AERO.

β) Αγωγή 253/2016 της ΧΙΑΛΑ LTD εναντίον της WADNIC TRADING LTD και του Ταμείου για €472χιλ. Η αγωγή βασίζεται στο να κερδίσει η WADNIC TRADING LTD την αγωγή 2780/2014 εναντίον του Ταμείου. Ακόμη και στην περίπτωση που αυτό γίνει κατορθωτό, το Ταμείο δεν θα επιβαρυνθεί πέραν των ποσών που αναφέρονται στην αγωγή 2780/2014.

γ) Αγωγή 5623/2014 της CHAPS PROPERTY DEVELOPERS LTD εναντίον του Ταμείου για €0,5εκ. Η υπόθεση σχετίζεται άμεσα με την ανταπαίτηση του Ταμείου εναντίον της CHAPS PROPERTY DEVELOPERS LTD για €9,5εκ. Είναι γεγονός ότι δεν υπήρξε σημαντική πρόοδος στην εκτέλεση των εργασιών ανέγερσης του ακινήτου μέχρι και σήμερα.

δ) Αγωγή 3085/2016 της VASSOS MARKIDES ESTATES LTD εναντίον του Ταμείου για €6,3εκ. (Με βάση εκτίμηση του συμβούλου του Ταμείου εκτιμητή ποσοτήτων κ. Γιώργου Παπαδόπουλου το ποσό αυτό δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από €355χιλ.) Η Διαχειριστική Επιτροπή έχει προβεί σε ένορκο δήλωση διά του Γραμματέα της ότι το Ταμείο θα κινηθεί με αγωγή εναντίον της VASSOS MARKIDES ESTATES LTD για πολύ μεγαλύτερο ποσό.

Με βάση τα δεδομένα όπως έχουν διαμορφωθεί, η Διαχειριστική Επιτροπή πιστεύει ότι υπάρχει επαρκής υπεράσπιση έναντι οποιασδήποτε επιδιωκόμενης απαίτησης και δεν αναμένει ότι το Ταμείο θα υποστεί οποιαδήποτε ζημιά. Ως εκ τούτου δεν έγινε πρόβλεψη σχετικά με τα πιο πάνω θέματα σ' αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

20. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις
Κεφαλαιουχικές δαπάνες για τις οποίες υπογράφτηκαν συμβόλαια κατά την ημερομηνία αναφοράς αλλά δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμα είναι ως εξής:

	2017 €	2016 €
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία	23.700.000	23.700.000
	23.700.000	23.700.000

21. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Διαχειριστική Επιτροπή ανέθεσε, τον Ιανουάριο του 2014, ρόλο Εσωτερικού Ελεγκτή του Ταμείου στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Αρχής και ζήτησε από αυτή τη διεξαγωγή έρευνας για τη μέχρι τότε διαχείριση και τις επενδύσεις του Ταμείου. Έχουν υποβληθεί στη Διαχειριστική Επιτροπή οι εκθέσεις από την έρευνα αυτή και έχουν ήδη προωθηθεί, με απόφαση της Διαχειριστικής Επιτροπής, στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και στην Αρχή για τις δικές τους περαιτέρω ενέργειες.

Επιπρόσθετα, η Διαχειριστική Επιτροπή ανάθεσε σε δύο εξωτερικούς Νομικούς Οίκους στις 28 Μαΐου 2014 και στις 8 Ιουλίου 2014 αντίστοιχα την αξιολόγηση όλων των συμβάσεων που έχει συνάψει το Ταμείο για αγορά ακινήτων (ολοκληρωμένων και υπό ανάπτυξη) και για χρηματοδότηση και/ή δανεισμό έργων ανάπτυξης ακινήτων. Οι αντίστοιχες εκθέσεις από τους Νομικούς Οίκους έχουν αποσταλεί με απόφαση της Διαχειριστικής Επιτροπής στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Τα αποτελέσματα όλων των πιο πάνω εργασιών (Εσωτερικού Ελέγχου και Νομικών Οίκων) έτυχαν μελέτης και επεξεργασίας από τους νομικούς συμβούλους του Ταμείου. Επιπλέον, στους νομικούς συμβούλους έχει παραδοθεί πρωτογενές υλικό από το αρχείο του Ταμείου σχετικό με τις προβληματικές επενδύσεις που έγιναν από προηγούμενες Διαχειριστικές Επιτροπές πριν το 2014 που σχετίζονται με ακίνητα. Οι όροι εντολής προς τους νομικούς συμβούλους ήταν αφού μελετήσουν όλο το υλικό, να εισηγηθούν τη λήψη νομικών μέτρων κατά παντός φυσικού και/ή νομικού προσώπου υπευθύνου που έχει παραβλάψει τα συμφέροντα του Ταμείου, με στόχο την ανάκτηση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου μέρους των απωλειών του από νομικά προβληματικές επενδύσεις.

Στις 14 Δεκεμβρίου 2016, η Διαχειριστική Επιτροπή αποφάσισε να τερματίσει τη σύμβαση και να κινηθεί με αστική αγωγή για αποζημιώσεις, σε σχέση με την επένδυση AERO (σημ. 5), εναντίον νομικών και φυσικών προσώπων που ενδεχομένως έχουν παραβλάψει τα συμφέροντα του Ταμείου.

Μετά την παραίτηση των Νομικών Συμβούλων του Ταμείου, Δρ. Κ. Χρυσοστομίδης και Σια ΔΕΠΕ, που υπεβλήθην στις 19 Δεκεμβρίου 2016, η Διαχειριστική Επιτροπή αποφάσισε το διορισμό των νομικών οίκων Χατζηχάννας & Σία Δ.Ε.Π.Ε. και Γεώργιος Κολοκασσίδης Δ.Ε.Π.Ε ως Νομικών Συμβούλων του Ταμείου.

Επιπλέον, μια σειρά αστικών αγωγών του Ταμείου και ανταπαιτήσεων του Ταμείου σε αγωγές αντισυμβαλλομένων, ευρίσκονται κατά την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ενώπιον της δικαιοσύνης (τα κύρια από τα οποία γνωστοποιούνται στη σημ. 19).

Η Διαχειριστική Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα και προτίθεται να προχωρήσει σε διεκδίκηση αποζημιώσεων δια της δικαστικής οδού όπου κριθεί ότι κάτι τέτοιο εξυπηρετεί τα συμφέροντα του Ταμείου.

22. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Εκτός όπως αναφέρεται στην σημείωση 9, δεν έχουν επισυμβεί άλλα σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς που επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2017.